

GŁOS NARODU

**REDAKCJA
i ADMINISTRACJA**
Kraków,
ul. św. Krzyża L. 11.

TELEFONY:
Redakcja . . . 101-90,
Administracja . 133-44

Konto P. K. O. 415.730
Kraków Nr.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie

W Krakowie

z odnośnikiem

bez odnośnika

5— zł.

4-50 zł.

Na całym obszarze Państwa polsk.
z przesyłką pocztową

5— zł.

Zagranicą

8— zł.

Redakcja niezamówionych artykułów niezwra-
ca i nie honoruje, listów nieopłaconych nie
przyjmuje. Za każdą zmianę adresu 50 gr.
Redakcja przyjmuje stron od gołz. 11 do 13

Rok XLIV

Kraków, piątek, dnia 1 stycznia 1937 r.

Nr 1.

Niemcy wycofują się z popierania gen. Franco?

Londyn, 31. 12. (PAT). Dzienniki angielskie twierdzą, że Niemcy zamierzają stopniowo wycofać się z akcji w Hiszpanii. „Times” twierdzi, że tego rodzaju rady udzielał Niemcom przez Włochy. „Daily Herald” oświadcza kategorycznie, że Niemcy zdecydowały się wstrzymać wszelkie dalsze werbowanie i wysyłanie ochotników do Hiszpanii. „Daily Express” donosi o incydencie z jednym z dowódców niemieckiej floty wojennej, wiceadmirałem Fersterem, który podał się do dymisji na znak protestu przeciw udziałowi floty niemieckiej w wojnie domowej w Hiszpanii. W swym piśmie rezygnacyjnym Ferster oświadczył, że nie może zgodzić się na to, by niemieckie statki wojenne narażone były na poważne niebezpieczeństwo u wybrzeży hiszpańskich.

Sowiety godzą się na propozycję francusko-angielską, lecz jak będzie w praktyce?

Moskwa, 31. 12. (PAT). W odpowiedzi na propozycję rządu angielskiego i francuskiego w sprawie ochotników walczących w Hiszpanii, komisarz Litwinow złożył ambasadorom W. Brytanii i Francji w Moskwie deklarację, w której m. in. w ostrych słowach oskarżył Włochy i Niemcy o udzielanie pomocy powstańcom, przemilczając oczywiście całkowicie pomoc sowiecką udzieloną stronie czerwonej.

Rząd sowiecki jest gotów — oświadczył Litwinow — przyłączyć się do propozycji angielsko-francuskiej w sprawie zawarcia układu pomiędzy państwami, biorącymi udział w Komitecie londyńskim w sprawie zakazu wyjazdu obywateli, którzy zamierzają wziąć udział w operacjach wojskowych w Hiszpanii. Rząd sowiecki uważa jednakże za konieczne: 1) by uczestnicy układu wyrazili zgodę na ustalenie skutecznej kontroli co do przestrzegania tego układu, 2) by takie czy inne zarządzenia w sprawie kontroli były powzięte możliwie najprędzej niezależnie od zgody lub sprzeciwu generalów powstańczych, 3) by uczestnicy układu zobowiązali się moralnie przed wprowadzeniem kontroli rozciągnąć za pomocą swych oficjalnych i nieoficjalnych agentów, jakimi rozporządzają na miejscu, obserwację nad przejazdem rzekomych ochotników i by informacje o takich wypadkach były ogłaszane i podawane do wiadomości publicznej, 4) by jak najprędzej wyznaczono datę zawarcia układu tak, aby przerwa, która dzieli nas do tej daty, nie pozwoliła na wzmożenie wysyłania rzekomych ochotników do Hiszpanii i aby punkt trzeci został niezwłocznie wprowadzony w życie.

Niekorzystne warunki atmosferyczne na froncie

Rabat, 31. 12. (PAT). Wczorajszy wieczorny komunikat stacji radiowej w Sewilli donosi: Na froncie aragońskim wojska powstańcze przeszły do kontrataku. W odcinkach Corbran i Campille nieprzyjacieli cofa się w dalszym ciągu, pozostawiając na placu boju licznych zabitych, jeńców i materiał wojenny. W okolicy Basurere wojska rządowe zaatakowały pozycje powstańcze. Nieprzyjacieli przypuszczony na niewielką odległość do okopów i przyjęty silnym ogniem karabinów maszynowych, poniósł wielkie straty. Na przedpolu znaleziono 80 nieprzyjacielskich trupów. W godzinach popołudniowych odparto na odcinku tym ponowny atak wojsk rządowych, w którym brał udział żołnierz prze-ważnie pochodzenia zagranicznego. Wypadki przechodzenia żołnierzy rządowych na stronę powstańców stają się coraz częstsze.

Na wszystkich odcinkach frontu utrudniają operacje niekorzystne warunki atmosferyczne.

Gospodarka komunistów

Burgos, 31. 12. (PAT). Po zajęciu przez wojska powstańcze miasta Bualance (ok. 12 tys. mieszkańców) i gminy Canete (ok. 3 tys. miesz.), władze cywilne przystąpiły do protokularnego zbierania danych o gospodarce komunistów w tych osiedlach podczas ich pobytu.

Stwierdzono, że w Bualance rozstrzelano przeszło 150 osób, zamordowano 6 księży i 4 żołnierzy żandarmerii. Ci ostatni przed śmiercią zostali poddani torturom. W Canete zamordowano 39 osób, między nimi byłego deputowanego p. Escudera.

Przed zajęciem Caneto przez wojska gen. Franco komuniści zamordowali prócz powyżej wskazanych 39 osób, w tym 10 kobiet, które nie chciały uciekać razem z nimi.

Dary dla czerwonej brygady międzynarodowej

Paryż, 31. 12. (PAT). Komitet międzynarodowy pomocy dla narodu hiszpańskiego donosi: Delegacja złożona z 15 osób pod przewodnictwem Blanolla przedstawiciela partii socjalistycznej i Frontu Ludowego hiszpańskiego wyjedzie w tych dniach do Hiszpanii z darami dla brygady międzynarodowej od rodzin ochotników i organizacji robotniczych.

—O—

Akcja pomocy zimowej objęła już ponad 300 tys. osób

Warszawa, 31. 12. Według sprawozdań z poszczególnych województw, akcja pomocy zimowej objęła w okresie do 31 grudnia 305.591 bezrobotnych. W okresie tym, oprócz ziemniaków, węgla i mieszanek kawowo-cukrowej wydano żywicielowi rodzin i samotnym bezrobotnym środków żywnościowych ogólnej wartości 3.147.277 zł, ponadto wydano 8.000 skrzyń mieszanek kawowo-cukrowej, 30.000 ton węgla i 54.000 ton ziemniaków. Licząc tonę węgla po 30 zł. wraz z transportem, uczyni to około 90.000 zł.; wartość

ziemniaków łącznie z transportem przekracza półtora miliona zł. Wartość mieszanek kawowo-cukrowej 200.000 zł. Wydana bezrobotnym ilość ziemniaków pochodzi częściowo ze zbiórki, częściowo z zakupów i stanowi mniej więcej połowę zapotrzebowania na okres pomocy zimowej. Ponadto wydano bezrobotnym drzewa opałowego na sumę około 200.000 zł. W okresie świątecznym rozdawano osobom objętym akcją pomocy zimowej specjalne racje, zawierające słodkie pieczywo i wędliny.

Doniosłe rozmowy w Rumunii

Bukareszt, 31. 12. (PAT). Rozmowy, prowadzone podczas polowania w Banacie między rumuńskimi mężami stanu a premierem jugosłowiańskim Stojadinowiczem w asystencji przedstawicieli dyplomatycznych Anglii i Francji odbyły się głośnym echem w prasie rumuńskiej. Przywiązywane jest do nich duże znaczenie w tutejszych kołach politycznych i urzędowych.

Rozmowy toczyły się, jak twierdzi prasa rumuńska, dokoła wyników ostatniej podróży min. spraw zagr. Antonescu do Paryża. Omawiane były również sprawy o dużym znaczeniu międzynarodowym. — Jak twierdzi „Curentul” poruszona była również sprawa poprawy stosunków rumuńsko-włoskich. Znaczenie rozmów w Banacie podkreślano zostało przez fakt, iż premier Tatarescu udał się bezpośrednio po polowaniu do Sinaya, gdzie został przyjęty na audiencji przez króla Karola.

RUMUŃSKI MIN. SPRAW WOJSK.
POJEDZIE DO PARYŻA.

Bukareszt, 31. 12. (PAT). Minister spraw wojskowych gen. Angelescu wyjedzie w połowie stycznia do Paryża celem udoskonalenia zasadniczych rozmów, dotyczących dostaw dla armii rumuńskiej, przeprowadzo-

nych z czynnikami francuskimi podczas ostatniej wizyty przez min. Antonescu.

Zbliżenie Bułgarii do Bloku Bałkańskiego

Bukareszt, 31. 12. (PAT). Wiadomości o jugosłowiańsko-bułgarskich rokowaniach w sprawie paktu przyjaźni prasa rumuńska tłumaczy jako zbliżenie Bułgarii do Bloku Bałkańskiego. Dziennik „Dimineata” zaznacza, iż rumuńska polityka zagraniczna utrzymywana była stale w tonie przyjaźnym w stosunku do Bułgarii i przypomina zeszłoroczne spotkanie króla Borysa z królem Karolem, które było, zdaniem dziennika, niejako zapoczątkowaniem zbliżenia Bułgarii do Bloku Bałkańskiego.

Niezwykła ryba

Rzym, 31. 12. (PAT). Z Trypolisu donoszą: Rybacy tuziemscy wylowili niezwyklej okazy ryby z głową przypominającą mrówkojada z trąbą w rodzaju skonia. Ryba ta posiada olbrzymie uszy i niezwyklej wielkości jamę ustną bez zębów.

Wymiana not między Anglią i Włochami -- 3 stycznia?

Londyn, 31. 12. (PAT). Rokowania angielsko-włoskie w sprawie porozumienia, któreby położyło kres napięciu, wynikłemu między obu państwami na tle wojny abisyńskiej, zostały zakończone. Obecnie redagowany jest tekst jednobrzmiących not, w których oba rządy mają sobie udzielić wzajemnej gwarancji, zapewniającej bezpieczeństwo i status quo na Morzu Śródziemnym. Oficjalna wymiana tych not nastąpić ma w Rzymie w nadchodzącą niedzielę po południu.

OBIAD W AMBASADZIE BRYTYJSKIEJ.

Rzym, 31. 12. (PAT). Dziś w ambasadzie brytyjskiej odbył się oficjalny obiad na cześć włoskiego ministra spr. zagr. hr. Ciano. W obiedzie wzięło udział wielu członków korpusu dyplomatycznego, akredytowanego przy Kwirynale. Panuje tu przeświadczenie, że obiad ten jest wyrazem pomyślnego zakończenia rokowań włosko-angielskich, dotyczących Morza Śródziemnego.

Dziś wygasają traktaty morskie

Nowy Jork, 31. 12. (PAT). „Herald Tribune” donosi, że dziś o północy wygasają traktaty morskie waszyngtoński i londyński, a wobec tego należy się spodziewać nowego wyścigu zbrojeń morskich. Gazeta podaje w związku z tym liczby statystyczne wyporności floty trzech mocarstw. Są one następujące: W. Brytania — 1.200.000, St. Zjednoczone — 1.070.000, Japonia — 750.000.

Czang-Sue-Liang skazany na 10 lat więzienia

Londyn, 31. 12. (PAT). Ag. Reutersa donosi z Nankinu: Sąd wojskowy skazał dziś Czang-Sue-Liang na 10 lat więzienia za uwięzienie Czang-Kai-Szeka. Jutro dnia 1 stycznia Czang-Sue-Liang będzie, ułaskawiony.

Nankin, 31. 12. (PAT). Wyrok skazujący Czang-Sue-Liang przewiduje nie tylko 10 lat więzienia, ale i pozbawienie praw obywatelskich na 5 lat. Amnestia całkowita, która będzie zastosowana już jutro, t. j. w dniu Nowego Roku nastąpi na żądanie marszałka Czang-Kai-Szeka.

Nowoczesne maszyny do niszczenia kawy

Rio de Janeiro, 31. 12. (PAT). Z kół rządowych zapewniają, jak donosi Havas, iż władze brazylijskie w celu przedszego niszczenia nadmiaru zapasów kawy zostały zaopatrzone obecnie w specjalne maszyny, pozwalające na zniszczenie dziennie 100.000 worków kawy.

„Dar Pomorza” w drodze na Tahiti

Warszawa, 31. 12. (PAT). Statek szkolny państwowej szkoły morskiej „Dar Pomorza”, po opuszczeniu w dn. 8 grudnia r. b. wysp Galapagos — w dniu 29 grudnia rb. znajdował się na południowo-wschód od wysp Archipelagu Markizy, w odległości mniej więcej 900 mil od Tahiti. Przytycie do portu Papeete na Tahiti spodziewać się należy w przewidzianym przez program podróży ewidencyjnej — czasie t. j. 4 stycznia 1937 roku.

Na statku wszystko w porządku — uczniowie i załoga zdrowi. Oficerowie, uczniowie i załoga statku, spędzając święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok na pokładzie „Dar Pomorza” w drodze do Tahiti — na Oceanie Spokojnym — przesyłają rodzinom swoim, krewnym i bliskim najserdeczniejsze życzenia Nowego Roku.

**PT. NASZYCH PRENUMERATORÓW PROSIMY UPRAJĘZNIĆ
USKUTECZNIĆ WSZEKIE WPŁATY DLA DZIENNIKA „GŁOS NARODU”,
TYLKO
NA KONTA P. K. O. NR. 415.730.**

Stan zdrowia Ojca św.

Rzym, 31. 12. (PAT). Stan zdrowia Papieża nie uległ poważniejszej zmianie. — „Giornale d'Italia” informuje, że zupełny wypoczynek fizyczny, zalecony Ojcu św. przez lekarzy powoduje pewne dolegliwości ogólne, które wywołane są przez obecne warunki atmosferyczne i klimatyczne. Choroba lewej nogi pociąga za sobą dotkliwe bóle, które Papież znosi z niezwykłą cierpliwością. Bóle te często zakłócają sen, to też Ojciec św., znudzony bezsennością, zasypia czasem w ciągu dnia. Lekarz prof. Milani odwiedza Ojca św. trzy razy dziennie: o godz. 6.30, 12 i 21.

„Lavoro Fascista” donosi, że otoczenie Papieża zamierza zamówić specjalny fotel, który pozwoliłby Ojcu św. w ciągu dnia

opuszczać łóżko, a jednocześnie zapewniałby unieruchomienie lewej nogi, wymagające stałego wypoczynku. Zdaniem dziennika wyleczenie lewej nogi Papieża nie będzie mogło nastąpić przed upływem paru miesięcy.

NOC MINĘŁA SPOKOJNIE.

Rzym, 31. 12. (PAT.) Papież Pius XI spędził noc spokojnie i z rana przyjął na audiencję ks. Amintę Milani i sekr. stanu kard. Pa-celli'ego.

Dymisja admirała Foerstera

Berlin, 31. 12. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Admirał Foerster, który do dnia 21 b. m. zajmował stanowisko dowódcy floty niemieckiej z dniem 31 b. m. opuścił służbę czynną. Na jego miejsce od 1 stycznia 1937 zostaje mianowany kontradmirał Carls.

NOWOROCZNY ROZKAZ HITLERA DO ARMII.

Berlin, 31. 12. (PAT). Z okazji Nowego Roku kanclerz Hitler wydał rozkaz do armii

w którym podkreśla, że rok ubiegły był zna-mienny dla wojska niemieckiego, gdyż od 7 marca 1936 r. pułki niemieckie stoją po-mownie nad Renem. Kanclerz dziękuje woj-sku za służbę i wyraża życzenia, aby w nad-chodzącym roku spełniły się wszystkie ży-czenia Niemiec.

Odezwa Hitlera do partii narodowo-socjalistycznej

Berlin, 31. 12. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: Z okazji Nowego Roku kanclerz Hitler ogłosił odezwę do partii narodowo-socjalistycznej. W odezwie tej po-wiedziano:

W dniu objęcia władzy przez narodowy socjalizm w roku 1933 zażądałem od narodu niemieckiego terminu czteroletniego. Naród poniżony, przygnębiony klęską polityczną i rozkładem moralnym, zrujnowany gospodar-czo podniósł się. Ten cud jest dziełem partii narodowo-socjalistycznej. Jej należy się zasługa za przygotowanie i przeprowadzenie tego odrodzenia narodu. Niemcy będą oddać redutę kultury europejskiej przeciw wrogowi bolszewickiemu. Przez to samo Niemcy są najsilniejszą rekojmią pokoju w Europie. — Skoro Opatrzność błogosławiła temu wielkie-mu dziełu odbudowy narodowej Niemiec, to uważam za swój obowiązek w końcu tych 4 lat podziękować wszystkim, którzy przez wier-ność, niezłomną wiarę i ofiarność dali mi środki do spełnienia z powodzeniem zada-nia. Naród, który wyzwał się z kajdan trak-tatu wersalskiego w ciągu najbliższych 4 lat złamał przeszkody gospodarcze. Na początku Nowego roku postanawiamy sobie nie ustę-pować w naszej miłości dla naszego narodu wobec żadnych ofiar, żadnych wyrzeczeń się, aby utrzymać jego byt i obronić go przeciw wszelkim niebezpieczeństwom i klęskom. — Jeżeli tak będziemy działali, Bóg Wszechmo-gący będzie nas błogosławił w przyszłości tak jak w przeszłości. — Składając dzięki Wszechmocnemu i korząc się przed jego ma-jestatem, błagamy go o błogosławieństwo dla naszego narodu i naszych wysiłków.

Kina dźwiękowe w szkole

Warszawa, 31. 12. (Telef.) W najbliższych tygodniach ma być przeprowadzona akcja in-stalowania w szkołach kinematografów dźwię-kowych. Koszt aparatu dźwiękowego o kon-strukcji prostej i łatwej w użyciu wynosi około 2.000 zł., przy czym szkoły korzystając mają z ulg w spłacie należności. Celem zaopatrywania szkół w filmy o charakterze nau-kowym i wychowawczym stworzona będzie specjalna centrala wypożyczania tych filmów po niskich cenach.

Adw. Litauer skazany na rok więzienia bez zawieszenia za bluźnierstwo

Warszawa, 31. 12. (Tel.). Sąd Okręgowy w Warszawie ogłosił dziś wyrok w procesie adwokata Litaura i redaktora odpowiedzialnego „Wolnomyśliciela” Wron-skiego.

Sąd uznał, że Litauer z pełną świadomością dopuścił się publicznego bluźnierstwa w przekładzie książki p. t. „Tajemnica Jezusa”, drukowanego w „Wolnomyślicielu” i skazał go za to na rok więzienia bez zawie-szenia kary. Redaktor odpowiedzialny Wron-ski uzyskał wyrok uniewinniający, ponie-

waż jako drukarz nie miał wpływu na treść pisma, faktycznym zaś redaktorem był kto inny.

W motywach wyroku Sąd podkreślił pu-bliczny charakter bluźnierstwa oraz okolicz-ności obciążające. Adwokat Litauer winien ponieść surową odpowiedzialność, ponieważ znany jest z tego, że prowadzi już od dłuż-szego czasu uporczywą walkę z Kościołem katolickim, jest człowiekiem o wysokim po-ziomie intelektualnym i jako adwokat zda-wał sobie sprawę, iż czyn zagrożony jest karą. Tymczasem się oskarżonego, iż nie posiadał świadomości, że dopuszcza się bluź-nierstwa Sąd uznał bez znaczenia. Skazany adwokat zapowiedział apelację.

Pierwsza rata pożyczki franc. wpłynie już w styczniu

Warszawa, 31. 12. (Tel.) Według wiadomo-ści z kół dobrze poinformowanych pierwsza wypłata z tytułu pożyczki francuskiej uskutecz-niona zostanie z końcem stycznia b. r. Rządo-wo projekt ustawy o pożyczce zatwierdzone zo-stanie w obu naszych Izbach w końcu przy-szedłego tygodnia.

Prasa francuska o uchwałach w sprawie pożyczki polskiej

Paryż, 31. 12. (PAT.) Cała prasa paryska, podając sprawozdanie o wczorajszej debacie francuskiej Izby Deputowanych nad sprawą pożyczki polskiej podkreśla jednogłośnie wczorajszej uchwały.

Socjalistyczny „Populaire”, przytaczając oświadczenie przedstawiciela socjalistów Grum-bacha, który w imieniu partii socjalistycznej deklarował, że socjaliści głosować będą za po-życzką, podkreśla, że jednogłośnie wczoraj-szej Izby była niezwykła, rozciągała się ona bowiem od skrajnej prawicy do komunistów. Dziennik oświadcza we wstępie do sprawozda-nia z Izby, że naród polski zrozumie znaczenie tego głosowania. Świadczy ono o woli Francji do tego, by przyczynić się do utrzymania po-koju. Dalej „Populaire” przytacza z przemó-wienia p. Grumbacha następujące zdanie: „Chmury mogą przechodzić, nieporozumienia

mogą zawsze występować, przyjaźń pozostaje nienaruszoną”.

FRANCUSKA IZBA DEPUTOWANYCH UCHWAŁIŁA BUDŻET.

Paryż, 31. 12. (PAT.) Izba Deputowanych przyjęła na nocnym posiedzeniu całokształt ustawy budżetowej. Za projektem głosowało 481 deputowanych, przeciwko ustawie wy-powiedziało się 35 deputowanych.

Tylko 350 żydów wyjedzie w styczniu do Palestyny

Warszawa, 31. 12. (Telef.) Centralny wydział palestyński otrzymał od rządu palestyń-skiego 270 certyfikatów na poczet nowej kwoty emigracyjnej na rok 1937. W najbliższych dniach nastąpić ma dalszy przydział 400 cer-tyfikatów. W styczniu roku bieżącego wyła-dają do Palestyny 2 grupy emigrantów, łącznie 350 osób, przeważnie z Polski.

Samochody litewskie nie będą mogły wjeżdżać do Polski

Warszawa, 31. 12. (PAT.) Ministerstwo skarbu zarządzeniem z 17 grudnia 1936 r. l. d. 4. 30890/3/36 cofnęło z dniem 1 stycz-nia 1937 r. honorowanie tryptyków samocho-dowych i książeczek z przepustkami granicznymi, wystawionymi przez Litewski Klub Automobilowy w Kownie. W następ-stwie tego Automobilklub Polski rozwiązał umowę tryptykową z Litewskim Klubem Automobilowym co do wzajemnego honoro-wania tryptyków i przepustek. Ponadto mi-nisterstwo skarbu zabroniło odprawiać sa-mochody i motocykle litewskie na podsta-

wie tryptyków i książeczek z przepustkami, wystawionymi przez automobilkluby państw trzecich, jak również za złożeniem zabezpie-czenia celnego w gotówce.

W ten sposób samochody i motocykle re-jestrowane na Litwie (łącznie z Kłajpedą) nie będą mogły wjeżdżać ani przejeżdżać w tranzycie przez polski obszar celný. Samo-chody i motocykle litewskie, które wjecha-ły do polskiego obszaru celnego przed 1. sty-cznia 1937 r., będą mogły bez przeszkód wyjechać.

— * * * —

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 31. 12. (PAT). Dewizy: Bel-gia 88.90; Białogród 12.25; Budapeszt 101.00; Bukareszt 3.95; Gdańsk 100.20; Amsterdam 288.95; Kopenhaga 115.75; Londyn 25.92; Oslo 130.20; Paryż 24.65; Praga 18.56; Sztokholm 133.65; Zurych 121.28; Wiedeń 99.20; Berlin 212.36.

Akcje: Bank Polski 107.50; Cukier 29.00; Węgiel 16.00; Lilpop 13.75; Ostrowiec 25.25; Starachowice 32.75; Haberbusch 39.00, 40.00; Tendencja mocniejsza.

Papiery procentowe: 3% poz. inwest. i em. 66. druga 65.25; 5% konwersyjna 51.00; 5% kolejowa 50.00; 6% dolarowa 64.00; 4% premij. dolarowa 47.25; 7% sta-bilizacyjna 452.00; 4% konsolid. 50.25.

Złóża manganu w powiecie zaleszczyckim?

Warszawa, 31. 12. (Telef.) Specjalnie de-legowane kolegium z inż. Krajewskim na cze-le wykonuje obecnie wiercenia dla określenia wartości pokładów cennej rudy manganowej, na którą natrafiono w t. zw. Górach Czyw-czyńskich nad granicą rumuńską w powiecie zaleszczyckim. Jak wiadomo mangan sprowa-dzany jest dotąd za wiele milionów złotych rocznie z Rosji i Ameryki dla naszego prze-mysłu metalurgicznego.

W Krakowie areszowano 21-letniego oszusta

Kraków, 31. 12. Przed kilku dniami przy-jechał z Poznania do Krakowa w mundurku gimnazjalisty 27-letni Bolesław Paulus, absol-went 7-klasowej szkoły powszechnej i dwóch kursów handlowych. Paulus zamieszkał w pierwszorzędnym pensjonacie, gdzie podał się za hrabiego, ucznia liceum handlowego w Po-znaniu. Legitymował się przy tym podrobio-nymi świadectwami. Celem wzbudzenia zaufania Paulus przedstawił właścicielowi pensjo-natu sfalszowane wyciągi kontowe Banku Polskiego. Gdy po czterech dniach pobytu w Krakowie, w czasie którego młody oszust bał się wesoło w publicznych lokalach i nie tylko nie uregulował rachunku za pensjonat, ale usiłował wyłudzić od właścicielki 1.000 złotych zorientowano się, że Paulus jest zwy-czajnym oszustem i oddano go w ręce policyj.

Rozmowy polsko-gdańskie

Gdańsk, 31. 12. (PAT). Rozmowy polsko-gdańskie toczyły się dziś w dalszym ciągu, przy czym kierownictwo rokowań po stronie polskiej przejął naczelnik Lalicki. Miały one przebieg zadowalający i mają być podjęte w dniu 5 stycznia 1937.

WIZYTY KOM. CHODACKIEGO.

Gdańsk, 31. 12. (PAT). Komisarz general-ny R. P. Chodacki złożył w dniu dzisiejszym oficjalną wizytę prezydentowi Senatowi Grei-serowi oraz prezydentowi Rady Portu dr. Ne-derbragowi.

38 obywateli niemieckich aresztowanych w Sowieciech

Berlin, 31. 12. (PAT). Niemieckie Biuro Informacyjne donosi z Moskwy: Trener spór-towy, obywatel niemiecki Maier został aresz-towany w Leningradzie w nocy na 30 b. m. Aresztowany na prowincji w przededniu świąt, inżynier niemiecki Metzger został wraz z żoną przewieziony do Moskwy. Ogó-łem liczba aresztowanych w Z. S. R. R. oby-wateli niemieckich wynosi — 38, w tym 15 w Leningradzie. Dotychczas nie ustalono, jakie zarzuty czynione są Niemcom, aresz-towanym i więzionym przez G. P. U. od li-stopada 1936 r.

Niepokojąca agitacja komunistyczna wśród wojsk Czang-Sue-Lianga

Londyn, 31. 12. (PAT). Reuter donosi z Nankinu: niepokój budzą tu wieści o nie-ustającej agitacji komunistycznej wśród wojsk Czang-Sue-Lianga i Jang-Hu-Czeng. Komisa-rza do pacyfikacji prowincji Sze Si. Część urzędników reprezentujących władze nankin-skie wraz z gubernatorem na czele opuściła prowincję i przybyła do Nankinu.

Arkady Fiedler pojedzie na Madagaskar

Poznań, 31. 12. (PAT). Laureat tegorocz nej nagrody literackiej m. Poznania Arkady Fiedler, znany podróżnik, oświadczył dzien-nikarzom poznańskim, że otrzymawszy nagro-dę w kwocie 5000 zł. umożliwi mu wyjazd na Madagaskar, gdzie oddawna zamierzał się udać w celach naukowych. W ten spo-sób wskrzeszona byłaby, zaznaczył Fiedler, tradycja Maurycego Beniowskiego, pierw-szego Polaka, który dłuższy czas przebywał na Madagaskarze.

Kino „PROMIEN” T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26
Najweselszy, najmiłszy program na czas świąteczny, wyświetla, jako nowość poraz pierwszy w Krakowie

„Czardasz — Tokaj — Miłość”

W głównych rolach: MORIKA RÖKK, węgierka PAUL KEMP najznakomitszy współczesny humorysta. — Cygańska muzyka. — Czar węgierskiej puszczy. — Dużo śmiechu i humoru. Ponadto dnia 25 grudnia o godz. 12.15. Dnia 26 i 27 grudnia o godzinie 10 i 12, — W dniu powszednim o godz. 3 pop. przedstawie-nia po cenach popularnych z filmu „TYLKO TY” z udziałem Horten-zji Raky i Imana Petrowicza.

Na spotkanie Nowego Roku

Rozpoczynając Nowy Rok, ulegamy dwóm pokusom: potępienia starego w czam buł i wzięcia najsmielszych nadziei z nowym. Rozsądek każe zachować rezerwę w stosunku do jednej i do drugiej pokusy... Stary, żegnany rok nie zawsze jest samą klęską, a nowy, który nas czeka, napewno prócz dobrych rzeczy przyniesie także złe.

WYDARZENIA POLITYCZNE.

Stary Rok, 1936, nie był w historii Europy bardzo pomyślnym. Dwa razy zawieszono nad nią głośnie widmo wojny światowej: w okresie wojny imperialistycznej Włoch w Abisynii i w okresie wojny domowej w Hiszpanii. Pierwszy okres i pierwsze niebezpieczeństwo mamy już za sobą; sprawa abisyńska została „zafatwiona”. Natomiast jeszcze ciągle realnym jest niebezpieczeństwo drugie. „Wojna domowa” w Hiszpanii nie jest właściwie domową, — jest międzynarodową. Dotąd udało się tę międzynarodowość zlokalizować i ograniczyć, choć nie usunąć. Czy jednak sprawa zostanie w tym stanie, w jakim jest dziś, — nie wiadomo.

Rok 1937 otrzymuje po swym poprzedniku bardzo niebezpieczny spadek.

ZMIANY GOSPODARCZE.

Wiadomo, jak ogromną rolę w życiu narodów odgrywają sprawy gospodarcze. Czym w tym względzie zaznaczył się rok ubiegły?

Zaznaczył się naprzód pewnym uaktywnieniem produkcji i obrotów, — w konsekwencji spadkiem liczby bezrobotnych. Ale zjawisko ożywienia gospodarczego nie jest tak pomyślne, jakby z samych cyfr wypadało... Ożywienie bowiem dotyczy głównie przemysłu wojennego i dziedzin z tym prze mystem związanych.

Rok 1936 przyniósł nadto poważne zachwianie systemu walutowego. W szeregu państw nastąpiła dewaluacja waluty. Dla wielu państw — m. in. i dla Polski — powstała sytuacja nowa i trudna.

SOJUSZE I BUDŻET POLSKI.

Rok 1936 nie zapisał się w historii Polski jakimiś szczególnie ważnymi wydarzeniami. Nie brakło jednak wydarzeń o dużym znaczeniu.

Do zapisania mamy na nasze „dobro” ożywienie sojuszków z Francją i Rumunią, przy równoczesnym ochłodzeniu stosunków z III Rzeszą. Wróciliśmy na tory zdrowej i celowej polityki zagranicznej. Wizyta Marsz. Śmigłego-Rydza stanowi w tej dziedzinie prawie przełom.

W dziedzinie gospodarczej stwierdzić trzeba zrównoważenie budżetu jako fakt pomyślny i na przyszłość obiecujący. Ale wciąż jeszcze nierozstrzygniętym jest pytanie: kontynuować kurs deflacji, bezwzględ nego zaciskania „pasa”, czy też zmierzać ku ożywieniu produkcji przez zdrowe inwestycje? I co jest pożyteczniejsze?

DZIEDZICTWO ROKU 1936.

Ani jednak polityka, ani ekonomia nie wypełnia życia narodów. Jest w nim jeszcze wiele pola dla życia kulturalno-moralnego, dla życia duchowego... Czym z tego punktu widzenia był rok 1936?

Można o nim powiedzieć, że w sposób szczególnie ostry zilustrował nam przy pomocy politycznych wypadków dawno już powiedziane zdanie, że — niema duchowej jedności Europy... Dawson twierdzi, że ta jedność zniknęła ze zniknięciem jedności wiary. Jedność typu cywilizacyjnego bowiem, zdaniem angielskiego myśliciela, opiera się o pewien system religijnych poglądów. Rozłam religijny pogorszyła w ostatnich latach jeszcze — laicyzacja życia.

Nie wyszło to na dobre ludzkości. Europa jest rozdarta przez nowe „religie”. Wojna domowa w Hiszpanii świadczy, że rozdarcie na polu ducha prowadzi do rozdarcia żywego organizmu narodu w bratobójczej walce.

I to jest najsmutniejsze dziedzictwo, które po swoim poprzedniku otrzymuje rok 1937.

ROLA KATOLICYZMU.

Stając na progu Nowego Roku należy strzec się — jak powiedzieliśmy — dwóch pokus: potępienia w czambuł roku starego i lekkomyślnego liczenia na samo dobro w roku nowym. Trzeba natomiast znaleźć to, co było dobre w roku ubiegłym, oprzeć się na nim i działać. A zaś z błędów popełnionych w r. 1936 uczyć się, jak ich uniknąć w r. 1937... Należy więc przybrać aktywną postawę wobec nadchodzących wydarzeń.

Rok 1937 będzie — jeśli nas nie myli ocena prądów, które wypełniały rok 1936 — rokiem rozstrzygnięć. Także w naszym państwie... Marazm i chaos w stosunkach wewnętrznych doszły do ostateczności. Oblicze duchowe nowej Polsce nada ten ruch, który pierwszy skrzepnie w wielką siłę i społeczeństwu da wizję Polski jutra.

Katolicyzm ma tu wielkie pole i możliwości rozwoju. Był pojął swoją odpowiedzialność i byle zdołał zorganizować się odpowiednio do czekających go zadań.

Do tego celu trzeba mu dwóch rzeczy: — jedności działania i pogłębienia programu... Ale jedność winna być nie mechaniczna; winna opierać się o wspólnotę konkretnych celów. Przez pogłębienie zaś programu rozumiemy takie rozszerzenie zasad społecznych Kościoła, by nimi objąć wszystkie dziedziny życia zbiorowego i pokusić się o rozwiązanie wszystkich jego problemów. Niema ważniejszego nad to zadanie. Katolicyzm w Polsce nie może dotąd odegrać wybitniejszej, kierowniczej, roli tylko dlatego, że, choć rozporządza ideologią, nie wypracował konkretnego programu odnoszącego do ważniejszych problemów życia.

Rok 1937 winien przynieść pożądaną w tym względzie zmianę. I przyniesie ją, o ile wszystkie czynniki, które są tu zainteresowane, podadzą sobie ręce do współdziałania.

Zakończmy życzeniem, by się to stało i ufnie w pomoc Bożą idźmy śmiało na spotkanie Nowego Roku!

J. P.

Przegląd prasy...

P. Miedziński przeciw p. Kocowi

B. min. Miedziński i naczelny redaktor „Gazety Polskiej” zamieszcza w tym piśmie artykuł, w którym stwierdza, że obóz rządowy uległ „dekompozycji”, t. zn. rozkładowi, — i że „dekompozycji” uległ również — jak świadczy głos narodowego „Gońca Warszawskiego” — obóz opozycji... Jest to — oświadcza p. Miedziński — tak uderzające, że

„Każdy człowiek prosty, każdy dobry Polak, widzieć musi absurd obecnego stanu rzeczy. I to uświadomienie absurdu uważamy za rzecz pożyteczną, czyniącą dojrzalszym przeświadczenie powszechne o nieodpartej konieczności ułożenia nowego, pozytywnego porządku. To, co jest, trzeba odłożyć do archiwów wraz ze starym kalendarzem.

Jednak robimy rozróżnienie między stanem rzeczy organizacyjnym, a potencjalnym w tej dziedzinie. Siły potencjalne narodu polskiego są żywe i potężne; nie one też, lecz ich formy organizacyjne uległy rozkładowi — nie bez głębszych powodów. Trzeba więc mieć odwagę, aby te formy odrzucić i nowe do życia powołać.”

Wygląda to na krytykę akcji płk. Koc, a ofertę pod adresem opozycji.

Dlaczego nauczycielstwo toleruje Z. N. P.?

„Mały Dziennik” zamieszcza wywiad z jednym z członków Z. N. P. na temat, dlaczego katolicy nauczyciele nie opuszczają tego związku, którym grupa p. Machowskiego kieruje w duchu lewicowo-radykalnym i antykatolickim?

„O wystąpieniu z organizacji — oświadczyl związkowiec — nie może być mowy. Organizacja nasza to wielomilionowy nasz majątek, którego musimy pilnować. To kęs chleba, odjęty czasem od ust, by nie uchybić obowiązkowi organizacyjnemu. Zjazdy organizowane są tak sprytnie, że trzeba dużo mądrych i dzielnych ludzi, którzy zechcą wspólnie pracować, by urwać kęs z kapturzonej związkowej czerwonej hydrze. Faktem jest, że nauczycielstwo z radością powitałoby nowy stan rzeczy, taki, który kazalby Związkowi zająć się sprawami dla nauczycielstwa najważniejszymi, a więc: za wodowymi, sprawą zwiększenia uposażenia i obrony zawodowej. Dzisiejszy stan rzeczy sprawia, że ludzie zaczynają na wszystkich nauczycieli patrzeć z ukosa, jak gdyby na zamaskowanych bolszewików, czyhających na dusze ich dzieci. Tymczasem nauczycielstwo tylko pracuje i płaci, a Związek... bierze składki i... politykuje.

Czas z tym skończyć. Nawet komisarz rządowy byłby lepszy od wojującej „machowszczyzny”.

Najważniejsze wydarzenia 1936 r. na terenie międzynarodowym

STYCZEŃ. — 3. Orędzie prez. Roosevelta do Senatu na temat wojny i pokoju. 6. Urugwaj zerwał stosunki dyplomatyczne z Sowie- tami. 10. Utworzenie w Hiszpanii wspólnego frontu wyborczego lewicy (Frente Popular). 12. Król Karol rumuński z wizytą w Białogrodzie. 12—15. Rozbicie wojsk rasa Desty na południowym froncie abisyńskim. 16. Japonia opuszcza obrady konferencji morskiej w Londynie. 20. Śmierć króla Jerzego V. 22. Proklamacja Edwarda VIII. Dymisja gabinetu Laval. Podpisanie układu, kończącego wojnę między Boliwią i Paragwajem o Gran Chaco. 24. Utworzenie setnego gabinetu Trzeciej Republiki Francuskiej przez Alberta Sarraut. 25. Nieoficjalny pobyt min. Becka w Berlinie.

LUTY. — 12—17. Niemiecki minister sprawiedliwości Frank w Warszawie. 16. Wybory w Hiszpanii i zwycięstwo frontu ludowego, który zdobywa 264 mandatów do Korteżów. 17. Wielkie zwycięstwo Włochów na północnym froncie abisyńskim (Amba Aradam). 21. Minister spraw zagr. Estonii Saljamaa w Polsce. 26. Nieudany zamach stanu części garnizonu wojskowego w Tokio. 27. Ratyfikacja paktu francusko-sowieckiego przez francuską Izbę Deputowanych.

MARZEC. — 1—5. Min. Beck z wizytą w Brukseli. 5. Hirota tworzy nowy gabinet japoński. 7. Niemcy wypowiadają traktat lokarneński i łamią 43 artykuł traktatu wersalskiego, obsadzając wojskiem strefę zdemilitaryzowaną w Nadrenii. 10. Konferencja sygnatariuszy traktatu lokarneńskiego (Francji, Anglii, Włoch i Belgii) w Paryżu. 12. Taka sama konferencja w Londynie. Senat francuski ratyfikuje pakt francusko-sowiecki. 14. Rada Ligi Narodów zebrała się w Londynie. 18. Zgon Venizelos. 19. Rada Ligi Narodów w Londynie stwierdza pogwałcenie przez Niemcy traktatu wersalskiego. 22—24. „Konferencja Trzech” (Włochy, Anglia i Węgry) w Rzymie. 23. Rozszerzenie t. zw. protokołów rzymskich i utworzenie wspólnego organu w postaci ministrów spraw zagr. Włoch, Austrii i Węgier. 29. Wyborczy plebiscyt w Niemczech (99% głosujących, 97,3% „za”). 30. Wizyta min. spraw zagr. Lotwy Muntersa w Warszawie.

KWIECIEŃ. — 1. Wprowadzenie powszechnej służby wojskowej w Austrii. 4. Po dwudniowej bitwie nad jeziorem Aszangi wojska negusa całkowicie rozbite. 6. Hiszpański prezydent Zamorra został zmuszony do ustąpienia. 12. Włosi nad jeziorem Tana. 13. Zgon greckiego premiera Demerdzisa. Premierem gen. Metaxasa. 15. Narada sztabów generalnych Anglii, Francji i Belgii w Londynie. Włosi zajmują Dessie. 16. Włosi wkraczają do Harraru. 17—19. Norweski minister spraw zagr. Koht z wizytą w Warszawie. 19. Ostatnia armia abisyńska rozbita w Ogadenie. 23—26. Premier Kościakowski z rewizytą w Budapeszcie. 26—28. Premier i minister spraw zagr. Belgii von Zeeland w Warszawie. 26. Wybory we Francji (I tura). 28. Śmierć króla Egiptu Fuada I. Następca Faruk.

MAJ. — 2. Negus opuścił Addis-Abebe. 3. Druga tura wyborów we Francji utwierdza sukces skrajnej lewicy. 5. Wojska włoskie wkroczyły do Addis-Abebe. Konferencja stałej rady państw Ententy Bałkańskiej w Belgradzie. 7. Ambasador W. Brytanii wręcza min. spraw zagr. Rzeszy t. zw. kwestionariusz brytyjski. Konferencja stałej rady państw Małej Ententy w Belgradzie. 6—11. Min. Świętosławski z rewizytą w Szwecji. 9. Wiktor Emanuel III proklamowany cesarzem Abisynii, marszałek Badoglio mianowany wicekrólem. 10. Manuel Azana wybrany prezydentem Hiszpanii. 12. Delegacja włoska opuściła Genewę. 13. Gabinet Quirogi w Hiszpanii. 14. Schuschnigg dokonuje rekonstrukcji rządu austriackiego i usuwa z rządu Starhemberga. 21. Wybory do parlamentu w Belgii. Sukces partii reksi- stów. 26—28. Min. Beck w Belgradzie.

CZERWIEC. 1. Utworzenie włoskiej Afryki wschodniej, złożonej z Etiopii, Erytrei i Somali. 4. Dymisja rządu Alberta Sarraut. Gabinet Frontu Ludowego utworzył Leon Blum. 5—7. Zjazd głów państw Małej Ententy w Bukareszcie (Król Karol, ks. Paweł i prez. Benesz). 12. CKW. partii komunistycznej ogłasza projekt nowej konstytucji ZSRR. 13. Van Zeeland utworzył rząd koalicyjny w Belgii. Spaak min. spraw zagr. 17. Rząd brytyjski opowiedział się za zniesieniem sankcyj. 19. To samo uchwalił rząd francuski. 22. W Montreux konferencja w sprawie cieżnisz tureckich. 24. W Palestynie władze brytyjskie rozpoczęły akcję wojskową przeciw powstańcom arabskim. 25. Przybył do Gdańska niemiecki krawcownik „Leipzig”, którego dowódca celowo pominął przy składaniu wizyt Wysokiego Komisarza Ligi Narodów. 27. Polska uchwala rady ministrów zniósł sankcje antywłoskie. 30. Wzniesienie (na żądanie Argentyny) XVI sesji Zgromadze-

nia Ligi Narodów. Mowa cesarza Haile Selassie na posiedzeniu.

LIPIEC. — 2. Wybory w Finlandii. 4. De- bata Ligi Narodów nad incydentem z „Leip- zigiem”. 6. Komitet koordynacyjny Ligi zale- cił członkom Ligi zniesienie sankcyj antywło- skich od 15 lipca. 9. Demarche kom. Papee wobec prezydenta Senatu gdańskiego. 11. Pro- kłamanie porozumienia austriacko-niemiec- kiego. 13. W Madrycie zamordowano przywó- dę monarchistów dep. Calvo Sotelo. 18. Wy- buch powstania narodowego w Marokku hisz- pańskim i szeregu innych prowincji hiszpań- skich. 19. Rząd Girala w Madrycie. 20. Pod- pisanie konwencji w Montreaux, dającej Tur- cji prawo fortyfikowania Dardaneli. 23. Nara- da trzech państw lokarneńskich w Londynie. 24. Wymiana not między amb. Lipskim a nie- mieckim ministerstwem spraw zagr. wyjaśnia- jących incydent z „Leipzigem”. W Burgos powstał prowizoryczny rząd powstańczy (gen. Cabanellas).

SIERPIEŃ. — 1. Francuska propozycja układu o nieinterwencji w Hiszpanii. 5. Roz- wiazanie parlamentu w Grecji i ogłoszenie dy- ktatury gen. Metaxasa. 11. Rząd sowiecki po- stawia powołać młodzież 19-letnią do armii czynnej. 12—18. Gen. Gamelin w Polsce. 19—23. Proces trockistów w Moskwie zakończony rozstrzelaniem 16 oskarżonych. 24. Dek- ret o przedłużeniu służby wojskowej w Niem- czech do 2 lat. 26. Podpisanie układu anglo- egipskiego w Londynie. 29. Rekonstrukcja rządu rumuńskiego i usunięcie min. Titulescu. Minister spraw zagr. Victor Antonescu. 30. Gen. Śmigły-Rydz przybył do Paryża.

WRZESIEŃ. — 3. Wielka rewia przed gen. Śmigłym-Rydzem w stolicy Lotaryngii Nancy. 4. Narodowe wojska powstańcze zdobywają Irun. W Madrycie nowy rząd utworzył Largo Caballero. 6. Podpisanie układu polsko-francuskiego w pałacu Rambouillet. Gen. Śmigły- Rydz opuścił Francję. 7. Anglia wysyła do Palestyny gen. Dilla na czele 10 tysięcy wojs- ka. 8—10. Kongres D. N. S. A. P. w Norym- berdze. 10. Jugosłowiański premier Stojadino- wicz w Bukareszcie. 11—14. Francuski minister handlu Bastid przybył do Warszawy. 14. Hisz- pańskie wojska narodowe zdobyły San Seba- stian. Konferencja Małej Ententy w Bratysła- wie. 19. Na posiedzeniu Rady Ligi Narodów min. Beck zgłasza zainteresowanie Polski spra- wami mandatowymi. 21. Otwarcie XVII Zgro- madzenia Ligi Narodów. 23. Komsja weryfi- kacyjna Ligi uznaje mandat delegacji abisyń- skiej. 26. Ogłoszenie dewaluacji franka francuskiego i faktu porozumienia monetarnego W. Brytanii, Stanów Zjednoczonych i Francji. 27. Zdobyte Toledo i uwolnienie Alkazaru. 28. Dewaluacja franka szwajcarskiego i belgijskie- go oraz guldena holenderskiego. 30. Rada Li- gi Narodów odwołuje Lestera ze stanowiska Wysokiego Komisarza w Gdańsku.

PAŹDZIERNIK. — 1. Gen. Franco prokla- mowany w Burgos głową państwa. 5. Polskę otrzymała od Rady Ligi Narodów mandat wy- jaśnienia całokształtu stosunków w Gdańsku. Wicemin. Rose wystąpił z postulatami kolo- nialnymi Polski na komisji gosp. Ligi Nar. De- waluacja liry włoskiej. 6. Zgon premiera Wę- gier gen. Gömbösa. Min. Komarnicki na komi- sji mandatowej Ligi podkreśla konieczność emigracji mas żydowskich z Polski. 9. Daranyi premierem węgierskim. 10. W Austrii rozwiąza- nie Heimwehry i organizacji paramilitarnych. 12. Zakończenie strajku arabskiego w Palesty- nie. 14. Król Leopold III wygłasza mowę na radzie ministrów o neutralności Belgii. 14—15. Nieoficjalna wizyta min. Becka w Paryżu. 20—24. Min. Ciano w Berlinie i Berchtesgaden. 28—29. Król Karol rumuński w Pradze.

LISTOPAD. — 7. Pierwsze oddziały wojsk narodowych na przedmieściach Madrytu. 8—12. Min. Beck w Londynie. 9—11. Min. Ciano w Wiedniu. 11—12. Konferencja Włoch, Austrii i Węgier w Wiedniu. 14—16. Min. Ciano w Bu- dapeszcie. 14. Niemcy wypowiedziały klauzulę traktatu wersalskiego o umiędzynarodowieniu rzek. 18. Francuski minister spraw wewn. Ro- ger Salengro popełnił samobójstwo. Włochy i Niemcy uznały rząd gen. Franco. 20. Zapew- nienie min. Edena, że Anglia przyjdzie w razie napaści z pomocą Francji i Belgii. 24—26. Re- gent Horthy, premier Daranyi i min. Kanya w Rzymie. 25. Podpisanie układu antykomu- nistycznego przez Niemcy i Japonię. 25—28. Min. Antonescu w Polsce. 29—30. Regent Horthy w Wiedniu.

(Ciąg dalszy na str. 5.)

Celem uregulowania nakład prosimy o jak najrychlejsze wpłacanie prenumeraty.

STANISŁAW KUTRZEB A

Państw totalnych trudy i troski

Dewiza państwa totalnego jest — jak głoszą rzucające się wszędzie we włoszech napisy: „credere“ — „ubedire“ — „combattere“. Wierzyć w to, co podaje do wierzenia duce; słuchać rozkazów; w razie potrzeby stawiać do walki na taki rozkaz. A więc nie potrzeba — myśleć. Myślenie w państwach totalnych jest nawet niepożądane. Jak nie było pożądanego w państwach absolutnych XVIII—XIX wieku. Od myślenia jest „wódz“ — jest elita, która powołana jest, by przygotowywać plany według rozkazu wodza, wprowadzać je w życie, rządzić. Myślenia jednak zakazać niepodobna. Robi się więc w państwach totalnych, co można, by tę myśl odpowiednio pokierować. Można trafić do rozumu lub do uczucia, jeśli chodzi o wychowanie społeczeństwa. Łatwiej — do uczucia się zwracać. Głosić hasła wielkie, wspaniałe. I powtarzać je często, aż do znudzenia. Ogół ludzi wszakże myślenie uważa za trud, woli przyjmować gotowe już sformułowania, chętnie je chwytają, jeśli odpowiadają jego temperamentowi nieskrystalizowanym pożądanom; a przecież w ten sposób można nawet takie pożądanie wzbudzić — nieraz bez większego trudu. Ileż to takich hasel przed wojną rzucono w Niemczech: „Vaterland muss größer sein“ — „Am deutschen Wesen soll die Welt genesen“ — „Unsere Zukunft liegt auf dem Wasser“ itd. Dużo zależy od umysłowości narodu. Są takie, które lubią myśleć — np. Francuzi, dlatego tam taka rozwinęta krytyka, dlatego takie częste kryzysy polityczne; może za dużo tam tej myśli — i z myślenia rodzącej się krytyki. Dyktatura krytyki nie lubiła nigdy — i dziś nie lubi. I trudno się temu dziwić; krytyki nikt nie lubi, jeśli jego się dotyczy, tym bardziej, jeśli może to zachwiać jego znaczeniem.

ZNISZCZENIE PRAWA KRYTYKI.

Ale jeśli mimo wszystko myślenia nie można zabronić, to można jednak zakazać przejawiania niepożądanych myśli nazwanych — można zapobiegać, by nie pojawiły się podjęty do ich rozwijania, do krytyki. A więc — cenzura słowa mówionego i pisanego. A więc — wprowadzenie tylko pism rządowych, jak w Rosji, albo nadanie pismom bezwzględnie jednolitego kierunku według życzeń rządu. Gleichschaltung prasy — jak to się dziś mówi. We Włoszech jeden dziś tylko dziennik, mający większą swobodę pisma — to „Osservatore Romano“, wychodzący jednak na terytorium suwerennego Państwa Papieskiego — Città di Vaticano. W Niemczech nie ma żadnego.

A nieprawomyślni, wyrażający swoje krytyki lub choćby o nie podejrzenia — znajdują pomieszczenie w obszernych obozach izolacyjnych. Tak na wszelki wypadek. O ile nie przedostali się zawczasu za granicę i nie utworzyli emigracji. Ale czy wszyscy? Czy nie zostało dość takich, co chcą myśleć i krytykować w kraju, choć na razie milczą? Wszakże mogą to być dziesiątki i setki tysięcy! Tyle ani usunąć z kraju by nie można, ani zamknąć w obozach izolacyjnych. Są — czy nie ma ich? I ile? Któż to może wiedzieć? A czy ci, co przyznają się dziś do hasel państwa totalnego, wierni im zostaną w razie jakiegokolwiek zmiany, jakiegokolwiek kryzysu, zewnętrznego czy wewnętrznego? Wszakże uciekają nawet szczyry z tonącego okrętu. Ciężka to troska — ciągle napięcie nerwów, gdy trzeba ciągle śledzić, słuchać, zapobiegać.

Ale czyż można wierzyć nawet tym, którzy do elity rządzącej należą? Czy wśród tych ludzi — ambitnych, żądnych władzy — nie dojdzie do scyzyf? Czy autorytet wodza wystarcza, by utrzymać te, którymi dotychczas rządzą, w jedności? Trzeba i na to mieć skierowaną uwagę. Bo w razie rozbitcia u góry siła władzy może nagle osłabnąć, wewnętrzna walka podkopać autorytet. A więc trzeba także taką opozycję tępić — i to bezwzględnie, żelazem i strykiem, nawet poprzednio najzasłużonych, za bohaterów uznanych. Tak stało się 30 czerwca 1934 r. w Niemczech; rozpoczęło od takiej wielkości jak Röhm. Tak niedawno w Sowietach dla dobra sprawy przekazano śmierci takich zasłużonych, jak Kamieniew, Zinowiew i inni.

LIKWIDACJA PRAWORZĄDNOŚCI.

Ale nie tylko wolność myśli i słowa odbiera państwo totalne swoim poddanym. Pozbawia ich ono jeszcze innej zdobyczy, którą sobie wywalczyli przez wieki — praworządności: określenia ich praw i obowiązków, zapewnienia niezawisłości sądow-

stwa. Zwłaszcza państwo konstytucyjne, które od końca XVIII wieku coraz silniejszy zyskiwało grunt w Europie, a w pierwszych latach po wojnie doszło do swego apogeum, ujmowało w ścisłe przepisy prawa obywatelskie, przez wprowadzenie podziału władz zabezpieczało przed jednostronną przewagą ustawodawstwa czy administracji, ugruntowywało wymiar sprawiedliwości przez sądy niezawisłych w sądach zwykłych czy nowo rozwijanych, administracyjnych. W państwach totalnych zniknęły te prawa; nie ma ani gwarancji wolności osobistej, ani nietykalności majątku, ani prawa zgromadzeń i stowarzyszeń itd. Wprowadzenie w tych państwach w zakresie prawa karnego — nie we wszystkich jednak — pojęcia analogii przestępstwa usunęło pewność, iż nie będzie się pociągłym do odpowiedzialności, jeśli kara za taki czyn nie grozi kodeks karny. Sądzia ma rozstrzygać nie według rzymskiej jeszcze zasady, że każdemu oddać należy, co mu się należy — sum cuique tribuere — ale pod kątem widzenia dobra państwa i jego celów.

Przekreślono te przepisy, które zdobyte były w długich walkach politycznych, które uchodziły za największą zdobycz społeczeństw. Miejsce prawa zastępuje inne pojęcie — autorytetu. Decyduje o wszystkim tego autorytetu są autorytety niższe, coraz niższe — aż do zupełnie małych. A więc rozrost administracji, jej działalności, usunięcie organu parlamentarnego jako czynnika kontroli, ograniczenie lub zniesienie samorządu. Prawo — staje się płynne. Rozstrzygnięcie w coraz wyższym stopniu zależy od zapatrywania tych, różnego rodzaju większych lub mniejszych autorytetów, które nie zawsze stoją na odpowiedniej do ich zadań wyżynie, nie zawsze nawet chcą przepisów prawnych przestrzegać, nie lekając się odpowiedzialności, gdy sami czują się emanacją najwyższej nieodpowiedzialnej władzy. A społeczeństwo musi słuchać.

TWORZENIE „NOWEGO CZŁOWIEKA“.

Czy się z takim ustrojem społeczeństwo na stałe pogodzi? Czy te tendencje do zapewnienia praw jednostki, określenia granic jej wolności, indywidualnego życia, któ-

re tyle razy występowały w historii, znów się nie pojawiają? Czy społeczeństwo zgodzi się na to, by być „pędzonym stadem“ według wyrażenia, użytego przez jednego z naszych mężów stanu? Jak zabezpieczyć państwo totalne przeciw takim prądom, które mogą się zjawić?

Jedyną radą — stworzenie nowego człowieka, któryby nie miał tęsknot niepotrzebnych, szkodliwych, któryby widział w państwie totalnym i w jego urządzeniach ideał zbiorowego życia, gotów był poświęcić mu wszystko: wolność, życie, — duszę. Stąd w państwach totalnych, zwłaszcza we Włoszech, zwątpienie, czy się uda przerobić tych, którzy zaznali dawnego politycznego życia, a zwrócenie wszystkich starań w kierunku młodzieży; zajęcie się ogromnie intensywnie jej wychowaniem. Do dzieci, do młodzieży łatwiej trafić przez uczucie. — A wszakże wiemy, że, czym skorupka za młodu nawre... Tej młodzieży stara się więc państwo totalne dać „radość życia“, ujmując jej kierownictwo w organizacjach „giovanitaliani“ i „balilla“, poddaje regimowi odpowiedniemu w hufcach pracy itd. Poza Włochami, które dały przykład, gdzie indziej podobnie się dzieje.

Czy się to powiedzie? Inną radę daje doskonały angielski powieściopisarz Huxley („The Brave New World“ w polskim tłum. pod tyt.: „Nowy wspaniały świat“). Radzi wprowadzić nowy sposób produkcji ludzi — w retortach, ludzi, z których tylko niewielka część byłaby przeznaczona na elitę, mającą prawo myśleć i rządzić, gdy masa — na wzór społeczeństw termitów, mrówek (ob. „Mrówki“ Jasnorzewskiej), pszczoł — od urodzenia (z retorty) miałaby już inne cele wskazane: pracę, słuchanie rozkazów. Świetny pomysł — tylko jeszcze trochę trudny do przeprowadzenia, dopóki nie uda się nauce zastąpić dotychczasowego sposobu rodzenia ludzi. Na razie pozostaje więc żmudny trud przerabiania umysłów młodzieży na potrzeby totalnego państwa.

Takie są państwa totalnego trudy i troski. Czy dadzą one rezultat upragniony? Czy będą mogli zbżyć się troski ci, co w nich rządzą, że próby życia nie wytrzyma ten system? A okresem tej próby będzie zwłaszcza chwila, gdy zbraknie dotychczasowego wodza.

STANISŁAW HALLER

Strategia a taktyka w naszej polityce zagranicznej

Gen. Żeligowski podzielił, w swej ostatniej mowie sejmowej, metody polityki na dwie kategorie: taktykę i strategię. O ile go dobrze zrozumiałem, — a zdaje mi się, że go dobrze zrozumiałem — zalicza do taktyki działania polityczne na bliską metę, do strategii zaś pociągnięcia o znaczeniu zasadniczym, działania na daleką metę. Zarzucał polskiej polityce, że ma wprowadzić taktykę, ale że jej brak strategii. Celował przy tym, o ile mi się zdaje, przede wszystkim w naszą politykę wewnętrzną; nie ma jednak wątpliwości, że to samo określenie da się też zastosować do polityki zagranicznej.

AUSTRIACKIE: „FORTWURSTELN“.

Politykę na bliską metę, politykę chwilowych wybiegów, bez dalekiego programu, przeważano w przedwojennej Austrii trywialnym określeniem: „fortwursteln“. Po polsku: „kiełbasić“. „Kiełbaszenie“ grało dominującą rolę w austriackiej polityce wewnętrznej. Natomiast w zagranicznej polityce austro-węgierskiej, na którą Węgry wywierały wpływ decydujący, znać było pewną strategię, pewien kierunek zasadniczy, niezależny od wahań codziennych. Tą strategią był trójsojusz.

Strategia trójsojuszu była przed wojną przedmiotem różnych ataków. Pamiętamy, jak Kramarz nazwał ją „rozklekotanym fortepianem“. Pamiętamy ataki austro-węgierskich sfer wojskowych na sojusz Austro-Węgier z Włochami. Sfery wojskowe uważały ten sojusz za nierealny, więc szkodliwy.

Trójsojusz przetrwał jednak aż do wojny światowej i spełnił swoje zadanie. Nie przeciągnął wprowadzić Włoch na stronę państw centralnych, i to nie zaskoczyło nikogo w Austrii, ale je powstrzymało w sierpniu 1914 r. od równocześnie uderzenia z Francją i Rosją. Opóźnił atak Włoch o 10 miesięcy. Jaką to niesłychanie doniosłą ode-

grało rolę na korzyść mocarstw centralnych, łatwo sobie wyobrazić, uprzytomniwszy sobie, że w razie, gdyby Austria była zmuszona walczyć już od sierpnia 1914 na granicy włoskiej, to armia rosyjska byłaby już w roku 1914 prawdopodobnie zajęła Berlin.

Zagraniczna strategia austro-węgierska miała niebezpieczną lukę: w kwestii jęgosłofa wiańskiej. Ponieważ ten problem wiązał się z polityką wewnętrzną tak austriacką, jak i węgierską, nie zdobyto się, z powodu różnicy zdań, na jednolitą strategię i uprawiano w tej dziedzinie typowe „kiełbaszenie“. Austria politykowała inaczej, Węgry inaczej, a urząd spraw zagranicznych lawirował, przerzucając się z jednej polityki na drugą. Wprawdzie próbował Aehrenthal przeciąć w ostatniej chwili ten węzeł gordyjski, drogą aneksji Bośni. Było jednak już zapóźno. To wywołało napięcie europejskie, które już nie zelżało, aż doprowadziło do wybuchu wojny światowej.

Austro-Węgry posiadały więc swą strategię zagraniczną, ale zanadto jednostronną. Trójsojusz uratował silniejsze Niemcy, ale nie zdołał sam uratować słabszej Austrii.

NAPIĘŻENIE NIEMIECKO-SOWIECKIE.

Przechodząc do naszych obecnych stosunków, trzeba przede wszystkim przypomnieć, że mamy dzisiaj napięcie niemiecko-sowieckie. Jak zobaczymy poniżej, zyskują nasze pakt nieagresji w tej koniunkturze na znaczeniu, które zaczęły tracić przy zmianie koniunktury. Dlatego nie stanowią one strategii na daleką metę.

Za duża zażyłość między Niemcami a Rosją musi zawsze stwarzać duszną atmosferę międzynarodową dla Polski. Z tej zażyłości — jak wiemy z historii — wynikały w końcu zawsze akty nieprzyjazne w stosun-

ku do Polski. Nie żaden cud, tylko koniec przyjaźni rapallowskiej, przyniósł nam obecnie automatycznie odprężenie na terenie międzynarodowym.

Zadrażnienie polityczne między Niemcami a Rosją Sowiecką wychodzi nam na korzyść, o ile nie wywoła eksplozji i wybuchu wojny, której terenem musiałyby być nasze ziemie. Ale niebezpieczeństwo eksplozji zmniejszyło się po wojnie światowej przez to, że Niemcy i Rosja już nie mają wspólnej granicy. Nie mogą już sobie bezpośrednio — jak ongiś — grozić koncentracjami wojsk na swych granicach.

Nasze pakt nieagresji zmniejszają dodatkowo, przez swą obustronność, groźbę eksplozji między Niemcami a Rosją Sowiecką. Trudno jednemu z naszych kontrahentów uznać pakt nieagresji za „świątek papieru“ i rozpocząć poprzez Polskę rozprawę wojenną z drugim naszym kontrahentem, gdyż wie, że to stawia Polskę automatycznie po stronie tego drugiego kontrahenta, obniżając znacznie szanse zwycięstwa agresora. Z tego wynika jednak, że w miarę jak napięcie niemiecko-sowieckie zacznie gąsnąć i możliwość agresji poprzez Polskę ustąpi możliwości agresji na Polskę, to będzie łatwiej naszym kontrahentom uznać te pakt nieagresji za „świątek papieru“, więc ich znaczenie będzie dla nas maleć i mijać.

Napięcie niemiecko-sowieckie nie wywołuje z nagłej ochoty Niemiec do kolonizowania na gwałt Rosji Sowieckiej. To zwyczajny bluff. „Drang nach Osten“ istnieje, ale w kierunku na Polskę, a nie w kierunku na Rosję, z którą Niemcy nie mają wspólnej granicy. Napięcie niemiecko-sowieckie istnieje, bo go chcą Niemcy. Potrzebują go dla lepszego tępienia marksizmu wśród Niemców, gdziekolwiek się pojawia. Marksizm jest najniebezpieczniejszym antagonistą narodowego socjalizmu, bo te dwa ruchy społeczne mają różne wspólne cechy. Niemcy walczyli wszędzie z marksizmem, więc i w Hiszpanii, co może im dać uboczną korzyść utrwalenia swych wpływów na Morzu Śródziemnym. Gdy ta polityka nie będzie im już potrzebna, zlikwidują ją „na rozkaz“ w najkrótszym czasie. Będziemy świadkami odzicia przyjaźni niemiecko-sowieckiej.

NASZA STRATEGIA.

Na tę chwilę nastawmy strategię naszej polityki zagranicznej. Już mamy w tej dziedzinie pewien dorobek, wprowadziliśmy z lat ostatnich, ale z roku 1921: nasze sojusze z Francją i Rumunią. Zdawało się w ostatnich latach, że te sojusze gdzieś zaginęły. Taktyka przerosła strategię. Na szczęście odkryliśmy w roku 1936 ponownie nasze sojusze z roku 1921, ku ogromnej radości pewnych dzienników, dla których to odkrycie było wprost rewelacją i triumfem. Odczyściliśmy je i daliśmy im miejsca honorowe. Nie ma w Polsce człowieka, któryby się z tego nie cieszył.

Od roku 1921 jednak dużo się zmieniło. Strategia z roku 1921 nie wystarcza już dzisiaj. Niemcy i Rosja uzbroiły się potężnie; polityczne punkty ciężkości się przesunęły. Naszej strategii potrzeba nowych, zapobiegawczych pociągnięć.

Niejasno jeszcze zarysowuje się jakieś nowe Locarno, podobne lepsze od dawnego. Czy ono będzie tym uzupełnieniem naszych sojuszków, którego koniecznie potrzebujemy? Czy będzie bez tej szkodliwej dawnej dwoistości, dając te same gwarancje nad Wisłą, co i nad Renem? W tej dziedzinie jest jeszcze wszystko do zrobienia. Wiemy, jak trudno jest zdecydować się Anglikom, by wzięli na siebie gwarancję na wschód od Renu. Ale nie chodzi tylko o Anglię. Byłoby dla nas rzeczą pierwszorzędną wagę, by się i Włochy zdecydowały do dania gwarancji w Europie centralnej. Dla nas, mających w razie wojny perspektywę ciężkich walk w północnej części Europy, byłoby rzeczą ogromnego znaczenia, uzyskać pewność, że walczyć będziemy stać na południu na mocnym fundamencie, dającym nam nie tylko oparcie, ale umożliwiający nam też, ciągnąć przezeń, od zewnątrz, sokół do życia i walki.

Strategia w polityce zagranicznej wymaga też strategii w polityce wewnętrznej. Dotąd jej nie mamy; mamy eksperymentowanie w dziedzinie ustrojowej, a „kiełbaszenie“ w innych dziedzinach. Wysiłki narodu się rozpraszają, bo nie ma jasnego, przez naród zatwierdzonego programu. To opóźnia rozrost naszych sił, których nam potrzeba dla pozyskania coraz więcej adrentów dla naszej strategii zagranicznej.

Czy jest ktoś u nas, któryby sobie nie życzył poprawy w tej dziedzinie? Nieszczerze mówiąc, nie mamy jej. Niezależnie od przeświadczenia, że poprawę może przynieść ze sobą tylko zmiana systemu rządzenia, z masz dzisiejszy system rządzenia wymaga ciągłej „taktyki“, która przerasta „strategię“, więc sam ze siebie poprawy dać nie może.

KRAKOWSKIE TOW. UBEZPIECZEN

„FLORIANKA“

S. A.
W KRAKOWIE

przyjmuje na najdogodniejszych warunkach ubezpieczenia

Od szkód ogniowych budynków miejskich i wiejskich, zakładów fabrycznych, urządzeń domowych, towarów, ziemiopłodów, inwentarzy żywych i martwych. Od kradzieży i rabunków urządzeń domowych, klejnotów, kosztowności, dzieł sztuki, towarów, gotówki, papierów wartościowych, oraz posłańców kasowych i inkasentów od obrabowania. Od następstw wypadków w życiu prywatnym, przy wykonywaniu zawodu, przy uprawianiu sportów i wycieczek, ubezpieczenia zbiorowe uczniów szkolnych, członków Związku i Stowarzyszeń. Od odpowiedzialności prawnej właścicieli nieruchomości, gospodarstw wiejskich, przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych, hoteli, restauracji, posiadaczy samochodów, lekarzy, lecznic i aptek. Samochodów od uszkodzeń (AUTO-CASCO) samochodów prywatnych, dorożek samochodowych, autobusów i motocykli. Od gradobicia pól rolnych i ogrodowych.

Wyjaśnię w sprawie powyższych ubezpieczeń udzielają:

DYREKCJA (Kraków, Basztowa 6), ODDZIAŁY, REPREZENTACJE i AJENCJE TOWARZYSTWA.

Najważniejsze wydarzenia gospodarcze świata w 1936

Rok 1936 był dla gospodarki światowej okresem licznych i doniosłych wydarzeń, okresem wyraźnego sprecyzowania się gęboko sięgających tendencji i ruchów. Rok 1936 był niewątpliwie okresem dalszej poprawy koniunktury światowej. Podobnie wprawdzie, jak i w 1935 r. poniekąd w latach poprzednich, przebieg koniunktury był niejednokrotnie w różnych krajach i różnych gałęziach życia gospodarczego. Poprawa koniunktury następuje częściowo samorzutnie — w wyniku usadowienia życia gospodarczego przez likwidację kryzysów, częściowo sztucznie — w wyniku zbrojeń, które w roku 1936 podjęte zostały w szerszym miarze przez wiele państw, dotychczas koniunktury nie nakreślających, lub czyniących to w mniejszym stopniu.

Chronologicznie rzecz biorąc, rok 1936 był w większej swej części okresem narastania, oddawna uważanej w kompetentnych kręgach za nieuniknioną, konieczności obniżenia wartości waluty w krajach, które na innej drodze nie potrafiły przeprowadzić dostosowania swej gospodarki do wymagań kryzysu gospodarczego.

Reasumując, rok sprawozdawczy był okresem, w którym nastąpiły ostatnie, lub jedno z ostatnich, ważniejsze likwidacje kryzysów (dewaluacja), w którym poprawa za częła czynić poważniejsze i ogólniejsze postępy, w którym wreszcie wpływ czynników polityki międzynarodowej na życie gospodarcze ujawnił się szczególnie dobitnie.

Poniżej podajemy zestawienie najważniejszych wydarzeń i zjawisk natury gospodarczej, które zaszły na terenie międzynarodowym w r. 1936:

W dniu 6. I Sąd Najwyższy Stanów Zjedn. ogłosił wyrok, uznający A. A. za niezgodną z konstytucją. Wyrok ten, był wielkim ciosem dla polityki rooseveltowskiej. W ciągu lutego Sąd Najwyższy U. S. A. wydał jeszcze kilka zasadniczych wyroków, przy czym niektóre z nich stanowiły wyraźne zwycięstwo Roosevelta. Dnia 29. II. Roosevelt przeprowadził nową ustawę rolną, która w gruncie rzeczy zastąpiła A. A.

Dnia 17. II donoszą o sfinalizowaniu kredytu angielskiego dla Francji w wysokości 40 miln. funtów, udzielonego na 3 miesiące z prawem dwukrotnego przedłużenia na taki sam okres.

W końcu marca ujawnia się wyraźniejsza niż przed tym ucieczka kapitałów z Francji, maskowana narazie jeszcze przepływem złota z Anglii na poczet kredytu.

Dnia 1. IV ogłoszono wyniki budżetowe Anglii za rok 1935/36, przy czym rok ten zamknięty został nadwyżką 3 miln. funtów.

W pierwszych dniach kwietnia ujawniają się zaczęły ujemne skutki zmiany sytuacji politycznej w Hiszpanii w dziedzinie gospodarczej. Rozpoczął się trwający odtąd bez przerwy spadek pesety.

W czerwcu senat U. S. A. przyjął projekt ustawy o opodatkowaniu zysków spółek.

W pierwszych dniach czerwca utworzony został rząd Bluma, panika jednak trwała do początku drugiej połowy tego miesiąca, do wystąpienia ministra finansów Aurioła, które uznane zostało za pozytywne i uspokajające. Dnia 18. IV skarb francuski zawarł umowę z Bankiem Francji w sprawie bezprocentowych kredytów dla Państwa.

Dnia 1. VII sekretarz skarbu U. S. A. podał wyniki gospodarki budżetowej St. Zjedn. za okres 1935/36. (Dochody 4.116, wydatki 8.500 miln. dol.). W tym okresie — zaczęła się normalizacja stosunków gospodarczych Włoch z zagranicą, jako skutek znoszenia sankcji.

Dnia 19. VII zamknięta została na skutek wybuchu wojny domowej w Hiszpanii

giełda madrycka i rozpoczęło się szybkie pogarszanie się sytuacji gospodarczej Hiszpanii.

Dnia 25. IX ogłoszono we Francji o zawarciu układu monetarnego trzech mocarstw oraz o postanowieniu „wyrównania” kursu franka francuskiego. Jednocześnie zdecydowano zamknięcie francuskich giełd pieniężnych i towarowych, poczynając od dnia 26. IX, oraz zarządzone moratorium dla zobowiązań w złocie i obcych walutach.

Dnia 27. IX złożono Parlamentowi francuskiemu szereg projektów ustaw, związanych z dewaluacją, a dotyczących obniżenia wartości fr. fr. przechowywania zapasu złota w Banku Francji, utworzenia funduszu stabilizacyjnego, zakazu obrotu złotem i przymusowego wykupu złota po dawnym kursie, moratorium dla zobowiązań w złocie i walutach obcych, nadzoru cen i t. d. Nową wartość franka określono między 43 a 49 miligramów złota. Tegoż dnia Holandia wprowadziła zakaz wywozu złota oraz zarządziła zamknięcie giełd na dzień 28 i 29 IX. Niemcy, Turcja i Rumunia ogłosiły, że nie przeprowadzą dewaluacji.

Dnia 8. IX Szwajcarska Rada Federalna ogłosiła o ustaleniu nowej wartości franka w granicach 190—215 miligramów złota. Grecja oparła drabnę — zamiast franka szwajcarskiego — na funcie angielskim, ustalając relację 540—550 drachm za jedno

go funta. Tegoż dnia ogłoszono zmianę wartości lata lotewskiego przez przywrócenie dawnego paritetu 25,22 latów za jednego funta ang. Tym samym lat został zdeprecjowany o około 40% i związany z funtem. Na funcie angielskim oparty został również funt turecki — bez wyraźniejszej zmiany jego wartości.

Dnia 1. X nastąpiło uchwalenie ustaw dewaluacyjnych we Francji. Dnia 5. X nastąpiła dewaluacja liry włoskiej o 40,94% — z prawem dalszej obniżki wartości w granicach 10%. Dnia 6. X czechosłowacka rada ministrów postanowiła dewaluację korony czeskiej.

Dnia 6. XI następuje przeliczenie zapasu złota w Rumuńskim Banku Narodowym po nowym kursie, co nie stanowi jednak dewaluacji. Dnia 10. XI Międzynarodowy Instytut Rolnictwa w Rzymie ogłasza sprawozdanie, stwierdzające, że zbiory pszenicy są jedne z najbliższych z ostatnio notowanych.

W końcu listopada ogłoszono dane, dotyczące handlu światowego w ciągu 3 kwartałów 1936 r., a stwierdzające wzrost wartości obrotów w porównaniu z trzema kwartałami 1935 o 8%.

Dnia 23. XI ogłoszono o przystąpieniu do układu monetarnego Belgii, Holandii i Szwajcarii.

Dnia 1. XII zarządzone w Niemczech najścisłszą kontrolę cen.

Restauracja i Kawiarnia Turystyczna w Krakowie, ulica Lubicz 1.

po znacznym obniżeniu cen
poleca: śniadania wiedeńskie, obiady z 3-ech dań oraz bufet zimny i gorący.
Od godziny 8-jej wieczorem koncert. Od godziny 8-jej wieczorem koncert.
Z poważaniem
Władysław Numrych

Rozczarowanie Andre Gide'a Sowietami

Z nieograniczoną wprost wiarą w Sowietę, w nastroju pogodnego optymizmu jechał latem r. 1936 do Sowieckiej Rosji „nawrócony na komunizm” zaledwie przed kilku laty znany pisarz francuski Andre Gide. Przekonany był bowiem, że znajdzie tam ucieleśniony ideał wolności, rozmach bujnego nieskrępowanego życia i królującą nad wszystkim sprawiedliwość. Tymczasem oto, co m. in. pisze w wydanej po powrocie książce p. t.: „Powrót z Z. S. R. R.”:

„Wątpię — czy dziś w którymkolwiek kraju, nawet w hitlerowskich Niemczech, duch jest mniej wolny a bardziej złamany, steroryzowanym i bardziej ujarzmionym”. — W Związku Sowieckim, twierdzi Gide, o wszystkim i raz na zawsze wolno mieć tylko jedno zdanie; „Prawda” co dzień objawia, o czym ludność ma wiedzieć, co ma myśleć, w co ma wierzyć.

Temu przymusowemu brakowi najprymitywniejszego krytycyzmu przypisuje Gide fakt istnienia w Sowietach dyktatury jednej tylko określonej jednostki. „Stalin wszędzie zajmuje pierwsze miejsce, wszędzie, nawet w najmniejszej lepiance, widzi się jego portret. Niem wiem, czy z „uwielenia”, miłości, czy też bojaźni, ale zawsze i wszędzie jest on”.

„W Z. S. R. R. — pisze w innym miejscu — są jeszcze nędzarze. Jest ich tam bardzo, bardzo wielu. Sądzę, że ich tam nie zobaczę, bo do ZSRR. jechałem właśnie po to, aby ich nie widzieć” — skarży się dalej Gide i nadmienia, że warunki bytu ludności sowieckiej są straszne i dla każdego bolesne.

„Kto wobec tego powszechnego zubożenia

mógłby mówić o kulturze?” — zapytuje Gide, a kiedy przewodnik jego, człowiek zresztą wykształcony i inteligentny oświadcza: „U nas każdy uczonej musi przede wszystkim podporządkować się wytycznym” nie może powstrzymać się, by nie wybuchnąć: „Być może że to ze względów politycznych słuszne, ale nie mówię mi wtedy o kulturze!”

Książka Gide'a wywołała, jak wiadomo, w Sowietach eburzenie. Określono Gide'a z listy „honorowych” członków rozlicznych sowieckich instytucji, a „Prawda” moskiewska nazwała go „mieszanią starego francuskiego pisarza z białogwardzią rosyjskim”. „typowym przedstawicielem schyłkowej francuskiej inteligencji”, „zakochanym w sobie indywidualistą”, „najbardziej wyrażającym się w perwersji”.

Prawdy o Sowietach nawet ich „honorowym przyjaciółom” mówić nie wolno!..

Radio

Programy stacji radiowych
SOBOTA DNIA 2 STYCZNIA 1937.

Program ogólnopolski: godz. 6.30 Koleda; 6.33 Gimnastyka; 6.50 Muzyka poranna z płyt; 7.15 Dziennik poranny; 7.25 Programy lokalne; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Koncert salonowy; 12.40 Dziennik południowy; 12.50 Programy lokalne; 14.30 Teatr Wyobraźni dla dzieci; 15.00 Wiadomości gospodarcze; 15.15 Programy lokalne; 16.15 Koncert; 17.00 Transmisja nabożeństwa z Ostrej Bramy; 17.50 Przegląd wydawnictw; 18.00 Pogadanka aktualna 18.10 Wiadomości sportowe; 18.20 Programy lokalne; 18.50 Pogadanka aktualna; 19.00 Na Nowy Rok — prze-mówienie Prezesa Światowego Związku Polaków z Zagranicy, oraz część muzyczna; 19.30 Koncert wieczorny; 20.30 Nowości literackie; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Muzyka taneczna; 22.00 „Kasjer Pileczka” wesołe słuchowisko; 22.30 Programy lokalne; 23.30 Program lokalny dla Łodzi.

Kraków, godz.: 7.25 Kilka informacji; 7.30 Muzyka poranna z płyt; 12.50 Trybuna młodych; 13.30 Koncert życzeń; 15.15 Koncert reklamowy; 15.30 Płyty; 16.00 Pogadanka aktualna 16.10 Wiadomości z dnia; 18.20 Muzyka lekka; 18.45 Program na dzień następny; 22.30 Muzyka taneczna.

Lwów, (377.4 m.) Godz. 7.25 Program na dzień; 7.30 Pare informacji; 7.35 Muzyka lekka 12.50 Skrzynka rolnicza; 15.15 Koncert reklamowy 15.30 Nasz program; 15.35 Płyty 15.50 Przegląd wydawnictw; 16.00 Muzyka z płyt; 18.20 Płyty; 18.35 Lwowski felieton aktualny; 22.30 Muzyka z płyt.

Warszawa, godz.: 7.25 Pare informacji; 7.30 Muzyka z płyt; 12.50 Skrzynka rolnicza; 15.15 Koncert z płyt; 16.00 Nasz program; 16.10 Życie kulturalne stolicy; 18.20 Koncert rekl. 18.45 Program na jutro; 22.30 Muzyka taneczna.

Katowice, godz.: 6.00 Pieśń poranna; 6.03 Muzyka poranna z płyt; 7.25 Wiadomości bieżące; 7.30 Muzyka lekka; 12.50 Nasz program; 13.00 Koncert życzeń; 13.15 Muzyka z płyt; 15.15 Koncert reklamowy; 15.35 Życie kulturalne Śląska; 15.40 Koledy; 15.50 Płyty; 18.20 Swaczyna u Dorolki; 18.45 Program na dzień następny; 22.30 Muzyka taneczna.

Sport

KATOWICE — BUDAPESZT 5:2

W Katowicach rozegrany został na sztucznym torze międzymiastowy mecz hokejowy. Katowice — Budapeszt, zakończony zdecydowanym zwycięstwem Katowic w stosunku 5:2 (1:0, 1:1, 3:1). W drużynie polskiej wystąpili dwaj Kanadyjczycy Smith i Thompson.

NAJLEPSZE I NAJTANSZE NARZĘDZIA LEKARSKIE

aparaty elektryczne, pasy brzuszne i przepuklinowe, wszelkie artykuły gumowe i higieniczne

POLECA ORNATOWSKI POLECA
Kraków, ul. Mikołajska L. 10.

Najważniejsze wydarzenia 1936 r. na terenie międzynarodowym

(Dokończenie ze str. 3.)

GRUDZIEŃ. — 1. Otwarcie K. panamerykańskiej w Buenos Aires. nienie kryzysu konstytucyjnego w A. Min. Delbos w Izbie Deputowanych s. Istnienie „entente cordiale” francusko-skiej. 5. VIII Kongres Sowietów uchwa-wą konstytucję Z. S. R. R. 7. Mianowa-wego komisarza R. P. w Gdańsku p. Ma-Chodackiego. 9—16. Pobyt rumuńskiego sztabu gen. Samsonowici w Polsce. 10. Ab-kacja Edwarda VIII. 10—12. Konferencja m-spraw zagr. państw bałtyckich w Rydze. 1. Proklamacja Jerzego VI. Bunt Czang-Sue-Lia-gi i uwięzienie Czang-Kai-Szeka. 17. Min. An-tonescu w Paryżu. 22. Anglia i Francja zmie-niają poselstwa w Addis Abebie na konsula-ty. 25. Czang-Kai-Szek uwolniony wraca do Nankinu. 29. Francuska Izba Deputowanych uchwalila jednogłośnie gwarancję państwa dla pożyczki dla Polski.

—:000:—

Kino „SWIT” Straszewskiego 18. — Telefon 182-01.

Od piątku dnia 25 grudnia 1936 roku

Przebojowy program świąteczny! Kapitałna komedia muzyczna p. t.

BĘDZIE LEPIEJ... Szczepko Tońko

RAJCA STRONC oraz ulubienicy publiczności: NIEMIRZANKA, ZABCZYŃSKI, FERTNER, SIELANKI — W programie doskonała komedia ze złotej serii „Silly Symphony” oraz kronika najnowszych wydarzeń. Repertuar kina „SWIT” nigdy nie zawodzi! W Święta Bożego Narodzenia najweselej będzie w kinie „SWIT” — W święta przedstawienia o godzinie 3, 5, 7 i 9. W dni powszednie o g. 5, 7 i 9.

Biskup w Jugosławii skazany na więzienie za krytykę „Sokoła”

W 1932 roku w Jugosławii w Zagrzebiu odbyły się obrady jugosłowiańskiego episkopatu, podczas których ułożono list pasterski, przyjęty i podpisany przez wszystkich biskupów. Napiętnowano w nim ideologię liberalną „Sokoła Królestwa Jugosławii”. Na podstawie urzędowych dokumentów biskupi wykazali, że ideologia tej organizacji jest bezwyznaniowa i antykatoicka. List pasterski został opublikowany i odczytany we wszystkich kościołach. W katedrze w mieście Krk odczytał go chorwacki biskup dr J. Srebrnic, który oprócz tego, jeszcze sam osobiście wezwał wiernych, by nie pozwalali młodzieży na należenie do towarzystw przeciwkatoickich. „Sokół” wniósł skargę przeciw biskupowi Srebrnicowi. Cztery lata ciągnęła się ta sprawa i została zakończona dopiero 23 listopada br. wyrokiem sądu w Zagrzebiu, skazującym ks. biskupa na osiem dni więzienia i 300 dynarów kary. Władze państwowe delegowały na rozprawę znanego działacza prawosławnego Pisztelicza, uspo-

sobionego nienawistnie do katolicyzmu. Dość do tego należy, że wszystkie pisma, które podały sprawozdanie z procesu, uległy konfiskacie na rozkaz ministra spraw wewnętrznych. W Chorwacji zasądzenie biskupa wywołało wielkie wzburzenie wśród ludności.

Ciekawym jest, że o tym zasądzeniu nie doniósł P. A. T. ani żaden dziennik polski. Wiadomość tę podajemy za „Slovakiem”, wychodzącym w Bratysławie.

Zyczenia wszelkiej pomyślności

w Nowym Roku

śle swym Odbiorcom i Przyjaciółom

Księgarnia Krakowską

w Krakowie.

B. dygnitarz bolszewicki kierownikiem Z. N. P.

Warszawski dziennik „Jutro” zamieścił list, otrzymany od jednego z nauczycieli związkowców. W liście tym m. in. czytamy: „Podają pisma, że Związkiem trzęsie dobrany triumwirat: Machowski, Kolanek i Nowicki. Prasa jednak zapewne nie wie, że ponad tymi panami stoi wyższy dygnitarz, od którego odbierają rozkazy, szara eminencja Mendelbaum-Drzewiecki, były

komisarz bolszewicki z Leningradu. Mendelbaum-Drzewiecki jest głównym ideologiem Z. N. P., członkiem z ramienia Związku Państwowej Rady Pedagogicznej, cenзором książek i podręczników szkolnych. Nieraz już temu b. dygnitarzowi bolszewickiemu prasa polska poświęcała odpowiednie notatki. On to głównie jest inspiratorem akcji prasowej Z. N. P. i związania naszej organizacji z frontem socjalistyczno-komunistycznym. To wszystko robi się bez naszej wiedzy i naszej zgody. Lekceważy się prawa członków, bo klika wie, że nauczycielstwo jest sterroryzowane, zabiedzone i zapracowane i że nie wystąpi z protestem publicznym. Pomóżcie nam Panowie, by wreszcie władze wejrzwały w nasze skandaliczne stosunki. — Nauczyciel-związkowiec”.

OBUWIE wszelkiego rodzaju tak

spacerowe, wieczorowe, sportowe, na choro-
uogi, do polowania, jakoteż buty z chole-
wami oficerskie i do konnej jazdy
poleca ze składu i na zamówienia po
cenach niskich

Pierwszorządny magazyn i pracownia obuwia

PIOTR WĄSIK dawniej W. KAPERA

Kraków, ul. św. Tomasza 29.

Specjalny dział reperacji do czyszczeń P. I. Klienteli.

Wyrok w sprawie strajku rolnego w Ostrowiu Tuligłowskim

Sąd Okręgowy w Samborze na sesji wyjazdowej w Komarnie pow. rudeckiego przeprowadził dalszą rozprawę przeciw 10 oskarżonym o udział w zajęciach w czasie strajku rolnego w Ostrowiu Tuligłowskim w dniu 1 lipca br. Skazani zostali więśniacy z Hołodówki: M. Mazur i M. Tarysiak na kary po 8 miesięcy więzienia, z Koniuszek Królewskich — M. Mucyk i T. Szwec po cztery miesiące aresztu, ten ostatni z zawieszeniem na lat 5, An. Szydelko na 8 mies. więzienia, Fr. Szturyno na 4 mies. aresztu, nadto M. Kość na 3 miesiące aresztu. Dwaj oskarżeni zostali uniewinnieni.

Od piątku dnia 25 grudnia br. w kinoteatrze „APOLLO”

Najpiękniejszy i najradośniejszy program świąteczny!

„MOJA GWIAZDECZKA” Shirley Temple

humor! — W gł. rolach: najpopularniejsze dziecko na świecie, najmiłsza „milusińska” — Shirley Temple. Kapitał przygody! Bajeczne pomysły! Niezrównany Raduje oczy! Zachwyca uszy! Uwaga: Jest to najlepsza ze wszystkich kreacji Waszej Shirleyki współudziałem znakomitych komików amerykańskich jak SLIM SUMERVILLE i w. in. — Najwyższe pochwały nie są w stanie wyrazić walorów tego wspaniałego arcydzieła. — PAMIĘTAJCIE — najmiłszą gwiazdką to bilety na film z SHIRLEYKĄ kinie w „APOLLO”

Mróz i wichur utrudniają pracę nad odkopywaniem narciarzy

O godzinie 19.30 we środę zaprzestano wszelkich robót nad odkopywaniem zasypanych przez lawinę narciarzy lwowskich dra Chłipańskiego i Andrzeja Steusina, ze względu na bardzo silny wichur, dotkliwy mróz i ciemności, które utrudniały akcję ratunkową.

Zostały podjęte we czwartek o świcie.

Bolesław Chłipański, który — jak wiadomo — padł ofiarą śnieżnej lawiny w kotle powierla na Czarnohorze — należał do

znanych sportowców na terenie Lwowa. Był on członkiem sekcji tenisowej Pogoni, osiągając w ostatnich latach szereg sukcesów na terenie lokalnym. Ponadto Chłipański należał do Karpackiego Tow. Narciarzy, specjalizując się ostatnio w biegach zjazdowych.

Test umysłowo chorego przeciw wojnie

Przed katedrą luterańską w Rydze wydarzył się niezwykle wypadek. Publiczność, wychodząca z katedry po nabożeństwie, zobaczyła mężczyznę, którego lewa ręka była przegwożdżona grubym 5-calowym gwoździem do dębowych drzwi katedry. U stóp mężczyzny leżał młotek, a z przebitej ręki lała się krew. Mężczyzna, blady z upływu krwi, oświadczył otaczającej publiczności, iż jest inwalidą z wojny światowej nazwiskiem Asars i chciał w ten sposób zwrócić uwagę świata na niebezpieczeństwo wojny. Policja umieściła Asarsa, jako umysłowo chorego w szpitalu psychiatrycznym.

Do brzegu wolności dotarły tylko zwłoki zbiegów

Bukareszteński „Curentul” donosi, iż w okresie świąt Bożego Narodzenia członkowie dwóch rodzin mołdawskich z Rosji Sowieckiej, którzy usiłowali przedostać się na trawie przez Dniestr na stronę rumuńską, zostali ostrzelani przez straż pograniczną sowiecką.

Tratwa dobiła do brzegu rumuńskiego, jednak załoga jej w składzie dwóch mężczyzn, dwóch kobiet i trojga dzieci poniosła śmierć, za wyjątkiem 10-letniej dziewczynki, która jest jedyną ciężką ranną. Patrol rumuńskiej straży granicznej był świadkiem tej tragedii. Jako powód ucieczki z Mołdawii sowieckiej dziennik podaje głód, panującą wśród ludności.

Łodziejkowanie

Panu Dentyście

ANTONIEMU KORNIKOWI

w Krakowie, ul. Floriańska 29 m. 4.
serdecznie dziękuję, i polecam Jego zakład,
za dobrą i trwałą pracę dent.

Jan Szwed

Kier. szkoły w Bninie

Falszował sztaby złota Banku Francji

Mimo ustawy dewizowej, przeprowadzającej w praktyce rekwizycję złota w monetach i sztabach, rozwija się w dalszym ciągu szczególnie na prowincji francuskiej nielegalny handel sztabami złotymi, który daje pole do szeregów oszustw na większą skalę. Jak donosi prasa paryska, aresztowano w wtorek w Lionie pewnego jubilara, który handlował fa-

szywymi sztabami złota. Sztaby te sporządzone były z miedzi, czy też z jakiegoś innego stopu i na powierzchni tylko złoczone. Poza tym fałszerz wycisnął na nich stempel z inicjałami banku Francji. Przy aresztowanym znaleziono 5 sztab złota wartości rzeczywiście zaledwie ok. 1000 franków, które fałszerz usiłował spieniężyć za 100.000 fr.

Chryścianizm a demokracja

Niedawno Ks. Arcybiskup z Milwaukee Samuel Stritch wygłosił w tamtejszym kościele pod wezwaniem św. Kazimierza, wypełnionym po brzegi mężczyznami z towarzystw im. Jezus, bardzo znamienne kazanie. W kazaniu tym stwierdził Ks. Arcybiskup milwaucki m. in.: „chrześcijaństwo i jego zasady są fundamentem demokracji, prawdziwej demokracji, prawdziwej wolności! Jeśli kiedyś przyszło do tego, że zdartoby krzyż z naszych kościołów, w tym dniu demokracja przestałaby istnieć! I zakończył: „Jak długo istnieć będzie chryścianizm, tak długo będzie demokracja...”

Mięsawki

Nieudany wywiad

Był to wywiad naprawdę nieudany. Bo proszę sobie wyobrazić!

— Panie Nowyrok! Udziel mi wywiadu!

— Z zasady nie udzielam wywiadów. Nigdy i nikomu!

— Ale przecież choć parę słów... Jedno zdanie... Jedno słowo!

Pan Nowyrok wkońcu pokonany moją uporczywością, uchylił nieco zawoju, w którym był spowity. Ale uchylił go tylko na tyle, żem zobaczył zaledwie koniec nosa i dwójce skrzyjących się oczu. Nic więcej! Tyle tylko mogę wam, czytelnicy, powiedzieć, że jest to młody, bardzo młody pan. Więc obiecajcie! Ale i do wszystkiego zdolny! Jak każdy młody.

A wywiad?... Ach! Z tym wywiadem było poprostu fatalnie. Nie wiem nawet, czy w ogóle o nim mówić. Ale, skoro zacząłem...

Uchyliwszy więc nieco zasłony z głowy, pan Nowyrok widać mocno podenerwowany rzekł:

— Wynos się stąd, pędraku. Nie dowiesz się ode mnie nic! I nie płać się tu więcej! Bądź zdrow, a jak spotkasz p. Muskatlenblütha, to mu powiedz, żeby był ostrożny!

— Pana Muskatlenblütha? Ależ ja go nie znam!

— Co, nie znasz? Przecież chyba wiesz o nazwisku wydawcy „Dziennika Popularnego” i zarazem szermierza „Folksfrontu”...

— Prawda, prawda!

— No, to wiesz wszystko!

I na tym koniec!... Panie Muskatlenblüth, czy mnie pan słyszy? Pan Nowyrok kazał pana ostrzec! Nie pozdrawić! Tylko ostrzec!

BAYARD.

Z kraju i ze świata

UJĘCIE INŻYNIERA KASIAZA PO 10 LATACH. Przed 10 laty włamano się do skarbca Banku Dyskontowego w Warszawie. Jednym ze sprawców był Wilhelm Rech, inżynier z Katowic, który zbiegł i ukrywał się przed władzami przez 10 lat. Dopiero w ubiegłym tygodniu w okolicy Bytomia aresztowano osobnika podającego się za Antoniego Mokrzyckiego. Przy bliższych badaniach okazało się, że jest to ścigany inż. Rech.

SENSACYJNE ARESZTOWANIE PIĘCIU LEKARZY W WARSZAWIE. Na skutek inwigilacji aptek w Warszawie aresztowano pięciu lekarzy. Stwierdzono, że recepty na narkotyki we wszystkich aptekach były wystawiane przez tych samych lekarzy. Zakwestionowano 850 recept. W mieszkaniu jednego z lekarzy znaleziono 18 gotowych recept na morfinę, kokainę i inne narkotyki.

KONFERENCJA NIEMIECKICH BISKUPÓW W FULDZIE. Według doniesienia „Frankfurter Zeitung”, 14 stycznia odbędzie się w Fuldzie konferencja wszystkich biskupów niemieckich.

POCIĄG ROZBIŁ SAMOCHÓD OSOBOWY. Na szlaku kolejowym podmiejskim Dworzec Śląski w Berlinie — Strausberg manewrujący parowóz najechał na torze kolejowym na samochód osobowy. Dwie osoby, jadące tym samochodem zginęły na miejscu, cztery ciężko rane odwieziono do szpitala. Samochód został doszczętnie zderzony.

ECHA PORWANIA DZIECKA LINDBERGA. Dzienniki amerykańskie zamieszczają sensacyjną wiadomość o znalezieniu przez polcję sumy 21.650 dolarów, która, jak przypuszczają, stanowi część okupu otrzymanego przez „kidnapperów” po porwaniu dziecka Lindbergha.

RZĄD MEKSYKAŃSKI WYZNACZYŁ TROCKIEMU JAKO MIEJSCE MIESZKANIA willę malarza Tivory, znajdującą się poza miastem, a to w obawie przed możliwościami zamachu na jego życie.

Od czwartku dnia 31 grudnia w kinoteatrze „Sztuka”

PROGRAM SYLWESTROWY — Fenomenalne arcydzieło filmowe odznaczone I nagrodą na Międzynarodowej Wystawie filmowej w Wenecji, jako najlepszy film muzyczny na świecie!

„OSTATNI AKORD”

fascynujący romans pełen nastroju emocji i przygód! Dzieło o idealnej harmonii treści, gry i muzyki! Zdumiewająca pomysłowość scenariusza! Cały świat z podziwem i zachwytem mówi o tem filmie! Bajeczne, niespotykane bogactwo inscenizacji! Występ sławnej wielkiej FILHARMONII MEDYOLAŃSKIEJ z chórem solistów. — W rolach głównych: MARIA TASNADY, WILLI BIRGER, PIOTRUŚ BOSSE. Mistrzowskiej reżyserii DETLEFA SIERCKA. — Film ten to najwyższy szczyt artyzmu, przepychu i plastyki!

Poranki z powyższego filmu: w piątek dnia 1 stycznia b. r. o godz. 10 i 12-tej w pol. w sobotę dnia 2 stycznia b. r. o godzinie 3-ciej popoł. w niedzielę dnia 3 b. m. o godzinie 10 i 12-tej w pol.

Kronika lwowska

(Adres Oddziału lwowskiego „Głosu Narodu” Lwów, ul. Małachowskiego 2/V. Telefon nr. 118-11).

—o—

POGRZEB OFIAR KATASTROFY LOTNICZEJ. We środę odbył się pogrzeb śp. Józefa Zimmermana, jednej z ofiar katastrofy lotniczej, na cmentarzu Janowski. Wczoraj po południu zaś pochowany został na cmentarzu Obrońców Lwowa śp. Zygmunt hr. Łoś, który jak wiadomo, zginął również podczas tej katastrofy.

RECITAL POETYCKI. Z rozesłanych do prasy komunikatów dowiadujemy się, iż planowany jest w najbliższym czasie publiczny recital poezji Lwowa z konkursem na najlepszy wiersz. Komunikat wspomina ogólnikowo o udziale w konkursie „znanych poetów lwowskich”. Nie wiemy, którzy to poeci. W każdym razie dziwi nas jedno: organizator, czy kierownikiem całej imprezy jest żyd, I. Rawer, nie posiadający żadnych kwalifikacji artystycznych ani literackich. Kto go do tego zaprosił? Kto patronuje całej tej imprezie? Obawiamy się, że wśród „konkurentów” znowu nasza mniejszość narodowa stanowić będzie przytłaczającą większość. Poeci polscy, prawdziwie polscy z ducha, nie tylko zaś ze (zmienionego) nazwiska nie potrzebują chyba i obejść się bez pośrednictwa żydów...

ZNOWU ZAMARSTYNÓW. Ze schroniska dla nieletnich chłopców na Zamarstynowie zbiegł wczoraj 25-letni Mikołaj Satałuj. Kompetentne czynniki winny zainteresować się bliżej tym zakładem, w którym niemal co tydzień zdarzają się podobne wypadki. Czy dowodzi to braku należytego dozoru, czy też może stosunki w schronisku są tego rodzaju, że pensjonariusze tego zakładu nie mogą oprzeć się pokusie ucieczki?

—o—

TEATR WIELKI piątek godz. 12: Bajki dla dzieci; godz. 15.30 „Kawiarenka”; g. 19.30 „Małżeństwo”.

TEATR ŻOŁNIERZA piątek godz. 15.30 „Krowoderskie zuchy”; godz. 19.30 „Sylwestrowy kuli”.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH.

ATLANTIC: Żółty skarb.
CASINO: „San Francisco”.
EUROPA: „Będzie lepiej”.
CHIMERA: Wesela rewia Mickey Mouse.
UCIECHA: „Córka dżungli” i rewia.
PAX: „Sen nocy letniej”.
MARYSIENKA: „Antony Adverse”.
APOLLO: „Pałac we Flandrii”.
GRAZYNA: „Skowronek”.
KOPERNIK: „Moja gwiazdeczka”.
MUZA: „Tajna brygada”.
MIRAZ: „Zbrodnia i kara”.
PALACE: W blasku słoneczka.
PAN: „Robin Hood z Eldorado”.
RAJ: Trędowata.
SWIT: „Noce egipskie”.
STYLOWY: „Ada to nie wypada” i rewia.
TON: „W cieniu samotnej sosny”.

Świątokradztwo w Pleszowie

Ub, noc w kościele parafialnym w Pleszowie pod Krakowem dokonano wielkiego świątokradztwa. Łupem złodziei padły kielichy monstrancje i inne wartościowe przedmioty kultu religijnego, nieustalonej narazie wartości. Na wieść o świątokradztwie wyjechali z Krakowa Pleszowa funkcjonariusze policji śledczej z psem i rozpoczęli poszukiwania za sprawcami. Władze policyjne dokładają wszelkich starań celem wyświeślenia sprawy, jest to bowiem już czwarte z rzędu świątokradztwo, dokonane w krótkim stosunkowo czasie w województwie krakowskim.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru IV.
w Krakowie ul. Smolki 10.
Sygn. IV. Km. 1208/36.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaję do publicznej wiadomości, że dnia 4 stycznia 1937 roku o godzinie 10-tej w Krakowie przy ul. Kalwaryjskiej Nr. 34, sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużników, Józefa Mydlarczyka i Jana Zaruckiego ruchomości, a mianowicie, 2 motory elektryczne, 1 eksztaur z instalacją, 1 szlifierka, 1 maszynka do piła taśmowa, 100 kaset drewnianych, wyceniane na kwotę 1.894 zł.

Zainteresowani oglądać można przed licytacją w biurze wyżej oznaczonym. Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie.

Kraków, 1 grudnia 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego. Rew. IV.

(—) Jan Talaga.

Uczniowie krakowscy o kuchni S. Samuela

Uczniowie krakowscy zmuszeni z powodu ciężkich warunków materialnych do korzystania z usług kuchni S. Samuela, nadesłali do nas list z serdecznym podziękowaniem dla swych dobroczyńców. — „Wspomniana kuchnia — piszą — przychodzi nam 160 studentom, ze stałą pomocą w formie wydawania bezpłatnego pożywienia, oddaje nam wprost nieocenioną przysługę. Tej to bowiem tylko bezinteresownej, szczerą ideą miłości bliźniego owianej akcji, większość z nas zawdzięcza możliwość kontynuowania upragnionych studiów. Pełna zaś ufności, serdeczności i wzajemnej uczynności atmosfera, jaka pod wpływem S. S. Felicjanek, wypełnia kuchnię, jest dla nas nieustannym źródłem najpodnioslejszych chwil i ciągle nowych sił i otuchy do dalszej pracy nad sobą. Stanowiąc jakby jedno wielkie zgodne rodzeństwo, jesteśmy, za jej to tylko sprawą, nie tylko syści, lecz i szczęśliwi.

— Za te też wszystkie dobrodziejstwa, które osiągnęły punkt kulminacyjny w czasie Świąt Bożego Narodzenia, pragniemy tą drogą złożyć za czujną, rozzumną, troskliwą, prawdziwie matczyną opiekę i Matce Witalisie, za uratowanie kuchni z niedawnej opresji finansowej i postawienie jej na takim poziomie, na jakim nigdy dotąd nie była, oraz wszystkim ofiarodawcom, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do utrzymania kuchni — najszersze i najserdeczniejsze Bóg Zapłać!”

Dwa lata trwać będzie odnawianie obrazów augustiańskich

Gotyckie obrazy z kościoła OO. Augustianów, którymi interesowała się niemal cała Polska z okazji zmiany właścicieli tych cennych zabytków, przeniesione zostały przed kilku dniami z Wawelu do Muzeum Narodowego w Krakowie i włączone do jego zbiorów. Po przeniesieniu obrazów do Muzeum Narodowego członkowie dyrekcji zapoznali się dokładnie z ich stanem. — Stwierdzono przy tym, że jeden z obrazów, przedstawiający Zwiastowanie, nosi ślady uszkodzeń bez porównania większych niż reszta obrazów, wobec czego postanowiono zabezpieczyć go przez utwalenie. Do związanych z tym zabiegami prac już przystąpiono w pracowni konserwatorskiej Muzeum Narodowego.

Sprawa gruntownej restauracji obrazów nie została jeszcze definitywnie rozstrzygnięta. Wiadomo jedynie, że obrazy odnowione zostaną przez wybitnych fachowców, częściowo w pracowni Muzeum Narodowego krakowskiego, częściowo zaś w pracowni zbiorów wawelskich. Będzie to praca żmudna i długa. Potrwa ona, według opinii sfer fachowych, około dwa lata, o ile oczywiście okresu tego nie przedłuży brak odpowiednich funduszy.

Przed rozpoczęciem prac restauracyjnych kolekcja augustiańskich obrazów udostępniona zostanie dla publiczności w oddziale Muzeum w domu Szołayskich, obok wystawy dzieł Pankiewicza.

—o—

Bandycki napad pod N. Sączem

W czwartek, na zdarzających do wsi Kieczy pod Nowym Sączem, Weronikę Gródkową kierowniczkę miejscowej agencji pocztowej, jej córkę, oraz woznego pocztowego Michałskiego napadli dwaj nieznani bandyci. Jeden z napastników uderzył Gródkową kilkakrotnie rekością rewolweru w głowę, drugi zaś rzucił się na woznego Michałskiego

i wyrwał mu worek, zawierający pieniężne przesyłki pocztowe, wartości około 4.000 złotych. Następnie obaj bandyci rzucili się do ucieczki.

Za uciekającymi Gródkowa oddała kilka strzałów, które chybiły. Zaalarmowana policja nowosądecka rozpoczęła natychmiast pościg za zuchwałymi rabusiami.

Od czwartku dnia 31 b. m. w kinoteatrze „Uciecha”

Największy wyczyn światowej kinematografii gigantyczna realizacja WARNER BROS „Szarża lekkiej Brygady” Szarżając wyobraźnię milionów przygodami nie do zapomnienia z „Kapitana Blooda”; ERROL FLYN i OLIVIA DE HAVILLAND, uwieczniając na ekranie nieśmiertelny poemat Lorda Tennysona, 607 bohaterów jedzie w czołwiec piekiel, aby dwa serca znaleźć mogły wieczystą miłość. Uciecha w swym roku jubileuszowym daje P. T. Publiczności najwspanialszy podarek noworoczny wyświetlając to największe współczesne dzieło sztuki filmowej. Dziś 31 XII. przedstawienia o godz. 3, 5, 7, 9, i 11-tej (23)

Strajk w krakowskim kamieniołomie

W czwartek w kamieniołomie Batki i Reimera przy ul. Pychowickiej 85 wybuchł strajk. Pracę porzuciło 85 robotników. Powodem strajku jest zatarg o płace. Celem zażegnania zatargu inspektor pracy Królikiewicz zwołał konferencję.

Z żałobnej karty

ZMARLI W KRAKOWIE: Śp. Attala z Sulimów Przyborowskiich Kopftowa, l. 76, wdowa po radcy sądowym. — Śp. Piotr Kochański, l. 70, em. P. K. P. — Śp. Leon tyzna z Czechów Zenderowa, l. 36, em. P. Monopol. Tyt.

TEATRY I KINA KRAKOWSKIE.

Teatr m. im. J. Słowackiego.

Piątek 1 stycznia popoł.: „Krowoderskie zuchy”; — wieczorem „Nieusprawiedliwiona go-dzina”.

Sobota 2 stycznia: „Nieusprawiedliwiona go-dzina”.

Niedziela 3 stycznia popoł.: „Krowoderskie zuchy”; — wiecz. „By rozum był przy miłości”.

Teatr Powszechny Domu Żołnierza.

Piątek 1. I. g. 15.30 „Ach ta teściowa”; — o godzinie 19.30 „Skandal rodzinny”.

Kinoteatr dźwiękowy „WANDA” Sw. Gertrudy 5

Wyświetla od piątku 25 bm. — Arcydzieło nagrodzone na tegorocznym BIENNALE w Wenecji złotym medalem oraz wyróżnione w sierpniu 1936 r. na Festiwalu w Salzburgu

SKOWRONEK

Najwspanialszy film śpiewno-muzyczny oparty na tle głośnej operetki FRANCISZKA LEHARA „Wo die Lerch singt”

Jeden jedyny film tegorocznej produkcji austriacko-węgierskiej, w którym króluje wiośniana i pełna uroku **Marta Eggerth Kiepurowa** Ponadto występują: LUCY ENGLISH — HANS SOHNKER — FRITZ IMHOFF — RUDOLF CARL — TIBOR w HALMAY — Film humoru, piosenki i ciętego dowcipu, czardasz i porywające walce. Piosenki, które śpiewa cały świat. Ponadto w programie rewelacyjne dodatki. Początek seansów w dni powszednie o godz. 5, 7 i 9.10. W niedzielę i święta o g. 3 popoł.

Program Nr. 11.

Kronika krakowska

STYCZEŃ.

1. Piątek. Nowy Rok. Imienia Jezus. Wschód słońca 7.45 zachód 15.34. Długość dnia 7 godzin, 49 min.
2. Sobota. Św. Makarego. Wschód słońca 7.45, zachód 15.35. Długość dnia 7 godzin i 50 minut.

—o—

PROTEKTORAT HONOROWY nad rozpoczynającym się 15 bm. „Miesiącem propagandy szkolnictwa polskiego za granicą” objęli Ks. Biskup Rospond, wojew. Gnoński, wice-woj. Małaziński, gen. Luczyński, prez. Kaplicki, rektorzy wyższych uczelni prof. dr. Szafer, prof. Takliński, prof. Pautsch i prof. Boland i kurator Stypiński.

NA CZESNE DLA BIEDNYCH STUDENTÓW. Sodalicia Marińska Akademików U. J. złożyła zamiast życzeń świątecznych do dyspozycji Tow. Przyjaciół Młodzieży Akademickiej kwotę 30 zł. na czesne dla biednych studentów U. J.

„GŁOS BRATA ALBERTA”. Pismo przyjaciół dzieła Brata Alberta przyjęło nową nazwę, zmieniając dotychczasową „Nasza Myśl” na „Głos Brata Alberta”. Przybrało też nową szatę zewnętrzną. Obie zmiany celowe. Treść pozostaje w głównych zarysach bez zmian. Redakcja i administracja pisma znajduje się w Krakowie, ul. Tadeusza Kościuszki 86. Liczba abonentów tego pisma powinna się podnieść w związku z 20 rocznicą zgonu Brata Alberta.

TAJEMNICZY WYPADEK. W jednym z mieszkań przy ul. Zybkiewiczza 5, zastano w czwartek rano martwego zwłoki 37-letniego mgr. farmacji Rudolfa Bernhardtta i nieznaną kobietę lat około 30. Ulegli oni zatruciu gazem, wydobywającym się z niedomkniętego kurka. Pośrednią przyczyną tragicznego wypadku było prawdopodobnie odurzenie alkoholem, skutkiem czego Bernhardt i jego towarzysza nie spostrzegli, że gaz wydobywa się z przewodu piecyka.

Stefan Syrek

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru II. w Tarnowie, ul. XX. Sanguszków 10.

Sygn. II. Km. 507/36.

Dnia 29 grudnia 1936 r.

Obwieszczenie o licytacji nieruchomości

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie, Rewiru II. Stefan Syrek, mający kancelarię w Tarnowie ul. XX. Sanguszków Nr. 10 na podstawie art. 676 i 679 kpc. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 marca 1937 r. o godzinie 9 w Sądzie grodzkim w Tarnowie, sala posiedzeń Nr. 118. III. p. odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Bronisławy z Halagardów 1-voto Fryszakowej, 2-voto Tyrkowej lwh. 62 ks. gr. gm. kat. Poręba o obszarze 1 ha, 27 arów 75 m² i nieruchomości lwh. 315 ks. gr. gm. kat. Poręba Radłna o obszarze 1 ha, 10 arów, 53 m². Na nieruchomości lwh. 315 ks. gr. gm. kat. Poręba stoi dom murowany, dachówką kryty, stajnia murowana dachówką kryta i stodoła drewniana słomą kryta. Nieruchomości te położone są w Porębie i posiadają urządzone księgi hipoteczne przy Sądzie grodzkim w Tarnowie.

Nieruchomość lwh. 62 ks. gr. gm. kat. Poręba oszacowana została na sumę 3.000 zł. cena zaś wywołania wynosi kwotę 1.500 zł. 25 gr. Nieruchomość lwh. 315 ks. gr. gm. kat. Poręba oszacowana została na sumę 12.000 zł. cena zaś wywołania wynosi kwotę 9.000 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany złożyć rekojmnię odpowiednio do nieruchomości lwh. 62 ks. gr. gm. kat. Poręba w wysokości 255 zł. 50 gr., odpowiednio do nieruchomości lwh. 315 ks. gr. gm. kat. Poręba w wysokości 1.200 zł.

Rekojmnię należy złożyć w gotówkę albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papier wartościowy przyjęty będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-mej do 18-tej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie grodzkim w Tarnowie ul. św. Marcina sala Nr. 69. II. p.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie

(—) Stefan Syrek.

DER I K. BENNET.

14

Orderstwo, którego nie było

Powieść.

Alicja patrzyła w ogień. Była, jak ogłuszona. Frank uczył dla niej nagle ogromną ilość. Chciałby ją wziąć w ramiona i utulić, powiedzieć że wie o wszystkim, że rozumie ją i że jej użytych pomocy ale jej milczenie stanowiło zapórę, oddzielającą oboje. Gdyby tylko zechciała zwierzyć się mu...

Mr White wszedł z wielką księgą rachunkową i kalamarzem. Postawił kalamarz na stole, otworzył księgę i zaczął liczyć. Frank wziął do ręki kapelusz.

— Idę już... — Czekaj, czy Alicja nie przemówi, a po tym skierował się ku drzwiom. Zanim jednak otworzył je, zerwała się z krzesła, podbiegła do niego i spojrzała na niego wzrokiem bezradnym. Wziął ją za rękę, przeszedł z nią do sklepu, a po tym, nie chcąc, aby im ktoś przeszkodził, wszedł do budki telefonicznej w kącie i pociągnął ją za sobą. Szybkim ruchem wydobyl z ręki jasnozieloną rękawiczkę z czerwonymi obrysami i pokazał ją Alicji.

— Na miłość Boską, Alicjo, powiedz mi, co się stało! — szepnął głosem ochrypłym.

— To dowód, że byłeś w jego pracowni ubitej nocy. Powinieneś oddać go szefowi. Powiedz coś... powiedz mi prawdę!

Stała przez chwilę w milczeniu — spoglądając to na niego, to na rękawiczkę, na jego twarz i znów na rękawiczkę, wzrokiem pytającym, jakby nie rozumiała, o co chodzi.

— Na miłość Boską, mów, Alicjo! — nalegał. — Czy nie widzisz, że narażam się dla ciebie. Czy nie rozumiesz, że ukrywając ten dowód, staję się współwinnym.

Wreszcie przemówiła szeptem.

— Nie wiem, o co ci chodzi.

— Jestem pewny, że wiesz.

— Nie wiem...

— A więc ja ci powiem. Pojechałś do niego owej nocy po daucingu...

— Nie...

— Nie kłam... Widziałem cię. Pojechałście w stronę Kings Road, gdzie mieszkali...

— To prawda... — szepnęła. — Odprowadził mnie do domu... Ja... ja...

Spojrzał surowo w jej twarz i rzekł spokojnie.

— Zabiłaś go... Nie zaprzeczaj... Wiem, że go zabiłaś. Wyszłaś z Hali Miejskiej razem z nim. Twoją rękawiczkę znalazłem w jego pokoju. Ślady twoich palców są na trzonku noża...

— Ale nie tylko moje — zawołała, zrozpaczona. — Jesteś zbyt pewny. Czy policja upoważnia cię do przesłuchiwania mnie?...

— Policja? Biedne dziecko! Oni nie wiedzą jeszcze, że go zabiłaś.

— Nie... wiedzą...?

— Czy sądzisz, że bym cię mógł zdradzić?

— Franku! — Spoglądała na niego, zdając sobie z wolna sprawę z bezużyteczności dalszego zapierania się. Przestała nad sobą panować i nagle wybuchnęła płaczem. Frank wziął ją w ramiona i przytulił ją do siebie, pozwalając jej płakać. Nagle zaczęła mówić głosem utywanym, przez łzy...

— To prawda... Ja to uczyniłam. Nie wiedziałam, kim on jest naprawdę. Zważył mnie do siebie... nie wiem nawet, w jaki sposób. A po tym próbował... — Zaczęła szlochać jeszcze więcej. Nie wiem, co się stało. Wszystko odbyło się tak szybko. Nóż miałam w rękach. Nie wiedziałam, co czynię! Boże!... Krew trysnęła mi na palce... ciepła krew! Nie będę mogła spać...

Gładził włosy jej ruchem pieszczotliwym.

— To prawda. Wiem, że to człowiek niegodny. Nie płacz. Nikt nie wie. Nikt się nie dowie. Będę cię bronił, Alicjo...

Przytuliła się do niego, a on trzymał ją w ramionach, gładząc jej miękkie włosy i szepejąc słowa miłości. Nagle przestała płakać i trwała w jego ramionach, jak zmęczone dziecko, zapomniawszy o całym świecie, poza tym, że Frank kocha ją mimo wszystko.

Drgnęła, kiedy odezwał się dzwonek w sklepie. Alicja wyswobodziła się z jego ramion, wyszła z budki telefonicznej i zaczęła poprawiać włosy, pudrować twarz i nos. Słyszała, że Frank zamknął drzwi, a po tym do uszu jej doleciał jakiś głos, wymawiający z naciskiem te słowa:

— Przepraszam, ale jeśli telefon wolny, chciałbym połączyć się ze Scotland Yardem. Frank oglądał się. Mówiacy wzbudził w nim wrogię uczucia. Jako niepotrzebny intruz. Obcy był niskiego wzrostu, brudny i z wyswiechtanym ubraniem. Na ubraniu widniały plamy i łaty, a zarost na twarzy obcego świadczył, że człowiek ten nie gołił się od szeregu dni. Stał jednak, bawiąc się łaską i spoglądając na Alicję i Franka z bezcelną miną, która świadczyła, że jest pewny siebie.

Frank cofnął się, aby umożliwić obcemu wejście do budki. Intruz uczynił to, ale przechodząc obok detektywa, potrącił go i nagłym ruchem wyciągnął z jego kieszeni jasnozieloną rękawiczkę, którą Frank schował, słysząc, że ktoś wchodzi do sklepu. Nie spuszczając oczu z twarzy detektywa wyjął z własnej kieszeni drugą podobną rękawiczkę. Porównał je z sobą i spoglądając na parę młodych wzrokiem znaczącym, zauważył z humorem:

(Ciąg dalszy nastąpi)

WYKWINTNA KUCHNIA i BUFET

RESTAURACJA „ZYWIEC” W. BOGUSZA

Kraków, ul. Floriańska L. 19. Telefon Nr. 109-88.

UWAGA! Restauracja „Żywiec” niema nic wspólnego z lokalem pod firmą „Bufet Żywiecki” na linii A-B.

JEŚLI WITRAŻE TO KRAKOWSKIE

Od 1902 r.

wykonuje wszelkie witraże i oszklenia od najskromniejszych do najbogatszych, odznaczony 15 złotymi medalami.

KRAKOWSKI ZAKŁAD WITRAŻOW

S. G. ŻELEŃSKI

KRAKÓW, AL. KRASIŃSKIEGO L. 23.

TELEFON 106-16.

P. K. O. 405-506.

JAKOŚĆ NAJWYŻSZA. — CENY NISKIE.

PROJEKTY i OFERTY GRATIS.

Różne

Kilimy artystyczne o motywach ludowych i nowoczesnych — poleca Wytwórnia M. Chamuły Kraków, Baszta 15. (Gmach Feniksa)

Tapczany

automatyczne rozkładanki „nowość” do chowania pościeli, otomany, materace włóśniene, łóżka polowe poleca tanio tapicer. Kraków, ul. św. Tomasza 4. obok pl. Szczepańskiego,

Nowoczesne okulary według recepty lekarzy poleca dypl. Optyk VOIGT Kraków Floriańska 47.

Tapicerski Zakład Smoliński Kazimierz

Kraków, Stolarska 8. Poleca tapczany, fotele, otomany, materace oraz przerabia konkurencyjne

PRĄD

Miesięcznik poświęcony zagadnieniom życia kulturalnego i społecznego. —

Wydawnictwo Zw. Polskiej Inteligencji Katolickiej — Lublin — Uniwersytet.

Prenumerata roczna w kraju wynosi 12 zł., — półroczna 6 zł. dla nauczycieli roczna 8 zł. — dla studentów i kleryków 6 zł. —

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru I. w Tarnowie, ul. Bernardyńska 21.

Dnia 15. grudnia 1936.

Sygn. akt. I. Km. 1834/35.

Obwieszczenie

o licytacji połowy realności lwh. 1111 ks. gr. gm. kat. Strusina.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie rewiru I. urzędujący w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej pod Nr. 21. na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 18. lutego 1937 roku od godziny 9-tej rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Tarnowie Nr. 117. III. p. odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości połowy realności lwh. 1111 ks. gr. gm. kat. Strusina składającej się z budynku 3 piętrowego krytego blachą mieszczącego w sobie w suterynach 7 piwnie, 1 mieszkanie 2 izbowe i 1 jednoizbowe oraz warsztat. Na parterze restauracja sklep oraz 3 izbowe mieszkanie. Na I i II piętrze po 4 mieszkania 3 izbowe i 4 izbowe. Na III piętrze 8 mieszkań. Budynek ten posiada instalację wodociągową i elektryczną. Oraz dwa budynki oficynowe niepodpiwniczone o ścianach ryglowych kryte blachą. W budynkach oficynowych brak instalacji, położonej w Tarnowie przy ul. Krakowskiej 49, powiecie Tarnowskim, województwie Krakowskim, obejmującej powierzchnię 422 m², która stanowi własność Alty Tauby Lei 3 im. Dankowitza w połowie Idy Niechy 2 im. z Dankowitza Singerowej w połowie.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie okręgowym w Tarnowie. Połowa powyższej nieruchomości została oszacowana na sumę 38.165 zł. 40 gr.

Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty zł. 28.624 zł. 05 gr.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie 3.816 zł. 54 gr. albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Tarnów, dnia 15 grudnia 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie (—) Tadeusz Jurand-Zajtz

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru I.

w Tarnowie, ul. Bernardyńska 21.

Dnia 14. grudnia 1936.

Sygn. akt. I. Km. 438/36.

Obwieszczenie

o drugiej licytacji realności lwh. 397 ks. gr. gm. kat. Strusina.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie rewiru I. urzędujący w Tarnowie przy ul. Bernardyńskiej pod Nr. 21. na zasadzie art. 679 K. P. C. obwieszcza, że w dniu 18. lutego 1937 roku od godziny 9-tej rano w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Tarnowie Nr. 117. III. p. odbędzie się sprzedaż z publicznej licytacji nieruchomości lwh. 397 ks. gr. gm. kat. Strusina składającej się z parcel gruntowych i budowlanych na których stoją następujące zabudowania: 1) budynek mieszkalny o ścianach pruskiej kryty dachówką mieszczący w sobie 2 pokoje z kuchnią, 2) komórki drewniane kryte papą, 3) budynek murowany stancja kafilarnie kryty dachówką, 4) suszarnia przyległa do budynku pod 3) murowany kryty dachówką, 5) stajnia i stodoła pod jednym dachem drewniane kryte dachówką, 6) szopa z desek, komórka z desek i 2 studnie betonowe, położone w Tarnowie przy ul. Krakowskiej, powiecie Tarnowskim, województwie Krakowskim obejmującej powierzchnię 6085 m. kw., która stanowi własność Karoliny ze Straserów Guzikowej.

Nieruchomość ta ma urządzoną księgę hipoteczną w Sądzie okręgowym w Tarnowie.

Powyższa nieruchomość została oszacowana na sumę 20.780 zł. 05 gr.

Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty 18.853 zł. 38 gr.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie 2.078 zł. albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładowych, instytucji, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowo publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Tarnów, dnia 14. grudnia 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego w Tarnowie

(—) Tadeusz Jurand-Zajtz.

RADIOAPARATY

najwyższej klasy

10

ZŁOTYCH

MIESIĘCZNIE

PALAE

ZWIERZYŃCIEKA 17

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII. w Krakowie, ul. Garmcarska L. 9, II p. Sygn. VII. Km. 3042/36. Dnia 18 grudnia 1936 r.

Langrod c/a Stanisław i Irena Broniowsky.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 stycznia 1937 roku godz. 12-ta w Krakowie ul. Grottgiera Boczna L. 3. odbędzie się licytacja ruchomości składających się z urządzenia domowego.

Ruchomości można oglądać w powyżej podanym miejscu i czasie.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII.

(—) Jan Zimowski.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru VII.

w Krakowie ul. Garmcarska 9.

Sygn. VII. Km. 3243/36.

Dnia 18 grudnia 1936 r.

F-ma „Polmin” c/a Maria hr. Kalinowska.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości

Na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 11 stycznia 1937 roku godzina 11-ta, w Krakowie ul. Siemiradzkiego L. 17. odbędzie się licytacja ruchomości należących do Marii hr. Kalinowskiej, składających się z urządzenia domowego.

Ruchomości można oglądać w powyżej podanym miejscu i czasie.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru VII.

(—) Jan Zimowski.

Prywatne kształcące KURSY

„WIEDZA”

KRAKÓW, ulica Pierackiego L. 14

przygotowują na ustnych lekcjach zbiorowych oraz w drodze korespondencji, za pomocą przysług i wyczerpująco opracowanych skryptów, programów i tematów, do: 1) egzaminu dojrzałości gimnazjum, 2) egzaminu z 6-ciu kl. gimn., 3) w zakresie I. i II. kl. gimn. nowego ustroju, 4) egzaminu z 7-miu klas szkoły powszechnej

Uwaga: Uczniowie kursów korespondencyjnych otrzymują co miesiąc tematy z 6-ciu głównych przedmiotów do opracowania. — Nadto obowiązkowe egzaminy badają 3 razy w ciągu roku szkolnego postępy uczniów. —

Wykładają wybitne sily fachowe. — Opłaty niskie

MIOD

leczniczy

prawdziwy lipcowy czysty bez domieszek gwarantowany z własnej największej pasieki w Państwie.

3 kg. zł. 6.80, 5 kg. zł. 9.50

10 kg. zł. 18, 20 kg. zł. 35,

wraz z naczyniem i opłatą pocztową wysyła za pobraniem.

Eugeniusz BILINSKI,

w Zbarażu.

LINOLEUM - CERATY

Chodniki — Podszewki — Wateliny — Parasole, Pończochy — Skarpetki, Rękawiczki — Kosmetyka, Gorsety — Gumy — Drelichy — przybory liturgiczne

Góralik, Rynek 20.

„Frak Smoking”

Na karnawał najlepiej skrojony, wykonany tylko w firmie Wnek Szymon

były pracownik firmy Lipper Kraków, św. Jana

13. I. p. Tel. 181-63.

ROMAN DMOWSKI

PISMA Wydanie zbiorowe

w 9-ciu dużych tomach.

Bardzo dogodne warunki nabycia. — Prospekt wysyła bezpłatnie na żądanie

A. Gmachowski

Częstochowa, Dąbrowskiego L. 59.